VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 122 — Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, lokak. 24 p. — Tuesday, Oct. 24, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1917—1967

1867 1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

NB:ssa liberaaleille vaalivoitto

Hallituspuolueen enemmistö pieneni edellisiin vaalituloksiin verraten; konservatiivien johtajalle henkilötappio

Fredericton. — Vielä vahvistamattomien tulosten perusteella New Brunswickin liberaalipuolueen hallitus tuli maanantaisissa vaaleissa uudelleen valituksi entistä pienemmällä enemmistöllä.

Liberaalit voittivat lainlaatijakunnan 58 edustajapaikasta 32 paikkaa ja konservatiivit saivat korotetuksi edustuksensa kahdestakymmenestä kahteenkymmeneenviiteen. Yhden vaalialueen tulos on vielä ratkaisematta.

Vaikka konservatiivit lujittivat asemiaan, saaden valituksi 5 edustajaa enemmän kuin edellisissä vaaleissa, niin heidän "playboy" johtajalleen, J. V. Van Hornelle tuli juotavaksi katkera tappion malja omassa kotivaalipiirissään.

Alustavien vaalitietojen yhteydessä näytti maanantai-iltana yhteen aikaan siltä, että myös liberaalien johtaja L. Robichaud voi joutua vaikeuksiin, sillä yhteen aikaan hänen kilpailijansa oli johtoasemassa, mutta pääministeri tuli kuitenkin henkilökohtaisesti uudelleen valituksi.

Vuonna 1963 pidetyissä vaaleissa liberaalit voittivat 32 edustajapaikkaa ja konservatiivit 20. Sen jälkeen suoritettujen vaalialueiden uudelleen järjestämisen tai jakamisen perusteella nyt valittuun lainlaatijakuntaan tuli 6 jäsentä enemmän kuin v. 1963.

Samassa yhteydessä suoritettiin maanantaina yleisäänestys siitä, kannattavatko valitsijat äänioikäärajan alentamista 21stä vuodesta 18 vuoteen. Tiistai-aamuna annetun tiedon mukaan valitsijat äänestivät 2-1 ääni-ikärajan alentamista vastaan.

Jokatapauksessa on selitetty, että huolimatta siitä, mitä valitsijat siitä asiasta sanovat, se "ei sido" lainlaatijakuntaa.

NDPn johtaja John A. Currie kärsi vaalitappion viiden edustajan vaalipiirissä (Northumberland) missä liberaaliehdokkaat selviytyivät voittajiksi kunnallisasiain ministeri Norbert Theriaultin johdolla New Brunswickin työväenliikkeen suhteellista heikkoutta kuvannee se, että NDP ei nimittänyt muuta kuin 3 ehdokasta ja kommunistit eivät nimittäneet yhtään ehdokasta. Vaalikampanja käytiin siis miltei kokonaan kahden vanhan puolueen välillä.

Vaalituloksena on, että liberaalit tulivat pienemmällä enemmistöllä uudelleen valituksi ja konservatiivit voimistuttivat viidellä paikalla oppositioasemaansa, mutta menettivät johtajansa, jonka poliittinen ura on ilmeisesti nyt pilvessä. Yhden alueen edustajapaikan ratkaisusta ei ole vielä saatu tietoa.

Neljän lapsen isä tappoi 6 ystäväänsä

Lock Haven, Pa. — Neljän lapsen isä, 39-vuotiaan Leo Heldin sanotaan saaneen raivokohtauksen pian sen jälkeen kun hänet vietiin maanantaina autolla työpaikalleen. Miehen kerrotaan ampuneen kuoliaaksi kuusi ihmistä, kaikki hänen naapureitaan ja ystäviään, sekä haavoittaneen kuutta muuta ennen kuin poliisit saivat hänet pidätetyksi kotinsa lähettyviltä.

Leo Heldin kerrotaan saaneen raivokohtauksen pian sen jälkeen kun hän tuli Hammermill Paper Co:n työmaalle. Hän oli mainitun yhtiön teknikko, jolla oli jo 21 vuoden palveluaika.

Poliisit arvelevat "auto-poolinsa keskuudessa syntyneen kiistan vaikuttaneen Heldiin. Laitokselle saavuttuaan kello 8 aamulla Held veti revolverin esiin ja ryhtyi varoitusta antamatta ampumaan — ja hän ampui erittäin tarkasti.

Israelilaisristeilijä upotettiin sunnuntaina

Yhdistynyt arabitasavalta sanoo sen tunkeutuneen aluevesirajojen sisäpuolelle

Kairo. — Yhdistyneen Arabitasavallan hallitus esitti maanantaiaamuna YK:lle syytöksen, että Israelin toinen risteilijä tunkeutui sunnuntaina sen aluevesille, ja että YAT:n asevoimat upottivat sen itsepuolustustoimenpiteenä.

Israelin laivaston helmi, risteilijä Elath upposi, ja sen 202-henkisestä miehistöstä kuoli 15 ja haavoittui 48 ollen sunnuntai-iltana 38 miestä vielä kateissa. Israelin viranomaisten antamien tietojen mukaan tätä sota-alusta ammuttiin kolmella todennäköisesti maasta maahan käytettävällä, ohjattavalla raketilla.

Israelin ulkoministeri Ebba Eban sanoi sunnuntaina New Yorkissa, että tämän sotilaslaivan upottaminen edustaa Yhdistyneen Arabitasavallan toimesta tähän asti "julkeinta ja vakavinta" aselepopäätöksen loukkaamista.

YAT:n hallitus sanoo kuitenkin, että Elath oli Yhdistyneen Arabitasavallan 12-mailisten aluevesirajojen sisäpuolella, ja että laiva upotettiin itsepuolustustarkoituksessa.

Pääsihteeri U Thantille lähettämässään nootissa YAT:n hallitus sanoo, että tämä aluevesirajojen rikkominen pakoitti sen laivaston avaamaan tulen tungettelijaa vastaan.

Israelin laivaston komentaja, brikaatinkenraali Shlomo Ha-El sanoi sunnuntaina Tel Avissa, että uponnut sotalaiva sai kolme rakettiosumaa, ja että neljäs raketti räjähti mereen joutuneiden merisotilaiden keskuudessa. Hän sanoi uskovansa että YAT on saanut näitä rakette ja Neuvostoliitosta.

Israelin laivastossa oli kaksi risteilijää, Elath ja Yaffo. Ne ovat myös Israelin laivaston suurimmat laivat. Kenraali Har-El väitti, että Elath oli upotetuksi tullessaan 13 ½ mailin päässä Israelin miehittämän Sinain niemen rannikosta.

Sotilaat käyttävät marijuanaa sanoo Steinbeckin poika

Washington. — John Steinbeck, Vietnamin veteraani ja kirjailijan poika sanoo, että 85 prosenttia USAn sotajoukoista Vietnamissa käyttävät marijuanaa.

Steinbeck, joka on armeijan tiedotus osastossa toimessa täällä, pidätettiin tiistaina sen jälkeen kun poliisit suorittivat ratsian hänen huoneustossaan ja takavarikoivat 20 paunaa marijuanaa.

Poliisit takavarikoivat vielä kaksi käsikirjoitusta jotka Steinbeck sanoi kirjoittaneensa julkaistavaksi jossakin aikakauslehdessä. Yhdessä kirjoituksessaan Steinbeck kertoi kuinka USAn sotilaat, samoin kuin Vietkong joukotkin käyttävät marijuanaa.

Steinbeck sanoi, että suunnaton määrä nuoria ihmisiä jouduttaisiin vangitsemaan jos kaikki jotka käyttävät marijuanaa pantaisiin telkien taa.

Loppujen lopuksi, hän sanoi vielä, että laki marijuanan käyttöä vastaan tullaan kumoamaan.

Ammattijärjestö syyttää Sharpia palkkajäädytyksestä

Ottawa. — Postityöläisten neuvosto syytti raha-asiain ministeri Mitchell Sharpia "viekkaan pikku ohjelman järjestämisestä palkkojen jäädyttämiseksi".

Lausunnossaan neuvosto sanoi, että se hylkää kaikki hallituksen vihjailut siitä, että valtion toimenhaltijoita ja työvoimaa yleensä "pidetään vastuunalaisina talouselämän kiristymisen suuntaan."

Neuvosto vastasi täten mr. Sharpin kehoitukseen pidättyväisyydestä hintoihin ja palkkoihin nähden.

Valtion toimenhaltijat erikoisesti näyttävät olevan ministerin tähtäimenä", sanoi neuvosto.

Postityöläisten neuvosto tahtoo tehdä selväksi sen, että se ei aio nöyrästi antautua ministerin vaatimuksiin ja että he olisivat syntipukkeja tässä hänen viekkaassa ohjelmassaan palkkojen jäädyttämiseksi.

Yhdysvalloissa vangittiin 600 Vietnamin sodan vastustajaa

Tilaisuuden järjestäjät arvioivat, että Washingtonissa osallistui mielenosoitukseen 200,000 henkilöä

Washington. — Maanantaiaamuna tiedoitettiin, että poliisiviranomaiset hajoittivat voimakeinoja käyttäen puolenyön aikana rauhanpuolustajain istumavahdinnan sillä perusteella, että heidän mielenosoituslupansa päättyi kello 12 yöllä. Kaikkiaan on vangittu lähes 600 rauhanpuolustajaa. Vaikka heidän joukostaan vangittiin lauantaina ja sunnuntaina 400 henkilöä, Vietnamin sotaa vastustavat mielenosoittajat jäivät kuitenkin sunnuntai-iltana rauhalliseen mielenosoitusvahdintaan Pentagin ympäristölle.

Lauantaina oli verisiä yhteenottoja Vietnamin sotaa vastustavien mielenosoittajien sekä poliisien ja Pentagin erikoisesti puolustamaan tuotettujen sotilaiden välillä. Yhteenotossa sanotaan loukkaantuneen 47 henkilöä.

Viranomaisten väitösten perusteella Pentagonin ympäristössä oli sunnuntaina 790 mielenosoittajaa verrattuna lauantaiseen mielenosoitukseen, mihin USAn viranomaiset väittävät osallistuneen 30,000—35,000 henkilöä.

Tilaisuuden järjestäjät sanovat kuitenkin, että lauantaiseen mielenosoitukseen osallistui 200,000 henkilöä.

Lauantaisen kahakan aikana kerrotaan pienen ryhmän nuoria pujahtaneen Pentagonin erään pienemmän kulkutien kautta sisälle, mutta heidät heitettiin sieltä ulos.

Saatujen tietojen mukaan Pentagonia oli vartioimassa 3,500 sotilasta, joiden kerrotaan selviytyneen tehtävästään hyvin.

Yhdysvaltain viranomaisten antamien tietojen mukaan sunnuntaina iltapäivään mennessä oli vangittu 434 Yhdysvaltain Vietnam-sotaa vastustavaa henkilöä. Pidätykset suoritettiin Valkoista taloa vastapäätä olevasta Lafayette Parkista.

Suurin osa pidätetyistä rauhanpuolustajista kuljetettiin liittovaltion pidätysleirille Occoquaniin, Va.

Sotavastaisen mielenosoitusmarssin pääjärjestäjä, Dave Dellinger tuomittiin $50.00 sakkoon ja 30 päiväksi vankilaan, mutta vankilatuomio muutettiin ehdonalaiseksi sillä perusteella, että hän (mr. Dellinger) ei mene enää Pentagonin lähettyville.

Naisten rauhan järjestön — Women Strike for Peace — johtaja Dagmar Wilson sai $25.00 sakon sekä 30 päivän vankilatuomion. Hänenkin vankilarangaistuksensa muutettiin ehdonalaisuudeksi.

Jotkut mielenosoittajat syyttivät, että sotilaat käyttivät kyynelkaasua rauhanpuolustajia vastaan, mutta Washingtonin sotilaspiirin komentaja, kenraalimajuri Charles F. O'Malley Jr. kiisti jyrkästi tämän syytöksen.

Pentagonin tiedonantovirkailija Dan Henkin sanoi asiasta, että sotilaiden ketjun läpi tunkeutuneet mielenosoittajat saivat eräältä paikalta 9 kannua kyynelkaasua, ja että mielenosoittajat käyttivät itse tätä kyynelkaasua.

Yökylmän tultua mielenosoittajat tekivät Pentagonin lähettyville nuotioita, missä käytettiin polttoaineina muiden lisäksi aikaisemmin päivällä kannettuja tunnuksia, jne.

Japanissa tuomittiin USAn Vietnam-sota

Lontoon Vietnam-sotaa vastustavassa kokouksessa loukkaantui 12 ihmistä ja vangittiin 75

Lontoo. — Lauantaina oli joukkomielenosoituksia Yhdysvaltain Vietnam-sotaa vastaan eri puolilla maailmaa. Protestikokousten järjestäjät ilmoittivat, että esim. Japanissa pidettyihin Vietnamin sodan lopettamista vaativiin mielenosoituskokouksiin osallistui 1,500,000 henkilöä.

Lontoossa sunnuntaina pidettyyn Yhdysvaltain Vietnam sotaa vastustavassa mielenosoituksessa loukkaantui toistakymmentä henkilöä ja vangittiin 75. Loukkaantumisten ja pidätysten syyksi sanotaan, että 3,000 mielenosoittajaa yritti tunkeutua Yhdysvaltain suurlähetystöön. Väkijoukkojen väitetään rikkoneen suurlähetystön kaksi ikkunaa, mutta eivät tunkeutuneet poliisiketujun läpi.

Tämä oli Lontoossa suurin sotavastainen joukkokokous Vietnamin sodan alkamisen jälkeen.

Mielenosoittajat marssivat sunnuntaina iltapäivällä Trafalgar aukiolla pidetyssä joukkokokouksesta Vietnamin sotaan osallistuvien maiden lähetystön edustalle: Australian Houselle, New Zealand Houselle ja lopulta Yhdysvaltain suurlähetystölle, minne kulkue saapui kello 5:50 ip.

Trafalgar aukiolla puhui mielenosoittajille intialainen Tariq Ali joka oli aikaisemmin Oxford yliopiston väittelykerhon presidenttinä; novellisti Frank Allaun joka kuuluu työväenpuolueen parlamenttiryhmän vasemmistoon ja useat muut rauhanpuolustajat.

Hampurissa ja Göttingenissä, L-Saksassa, poltettiin mielenosoittajien toimesta presidentti Johnsonin kuva ja useita tuhansia länsi-saksalaisia osallistui istumamielenosoitukseen Yhdysvaltain konsulaatin edustalla Mynchenissä.

Länsi-Berliinissä käytettiin viranomaisten selitysten mukaan "vain" raskasta vesitykkiä rauhanpuolustajia vastaan; 49 henkilöä vangittiin. Kaksitoista poliisia oli saanut lievempiä vammoja.

Ruotsissa pidettyihin Vietnam-sotaa vastustaviin mielenosoituksiin osallistui mm. pääministeri Tage Erlander joka arvosteli Yhdysvaltain Vietnam-politiikkaa sanoen Vietnamin sotaa "raa'aksi sodaksi".

Separatismi edustaa peräätymistä -- Pearson

Montreal. — Separatismi olisi peräätymistä menneisyyteen, kasvua sisäänpäin, rajoittavaa nationalismia, sanoi pääministeri Lester Pearson sunnuntaina liberaalipuolueen Quebecin osaston järjestämässä tilaisuudessa.

"Minä uskon yhden hallinnon alaiseen Canadan konfederatioon, mikä rakentuu kahden perustavan yhdyskunnan — englantia ja ranskaa puhuvan yhdyskunnan pohjalle", hän sanoi.

Pääministeri Pearson sanoi, että erikoisjärjestelyt Quebecille, yhtä hyvin kuin muillekin maakunnille, voidaan tunnustaa ja turvata perustuslaissa konfederaationin tärkeätä yhtenäisyyttä rikkomatta.

Mr. Pearson sanoi, että hän ei hyväksy minkäänlaista separatismia, mikä hajoittaisi Canadan. Hän ei liioin hyväksy mitään muutakaan määritelmää mikä välittömästi tai välillisesti aiheuttaisi saman (hajaantumisen) tuloksen, jatkoi pääministeri.

Mr. Pearson omaksui "kovan linjan" ohjelman puhuessaan Quebecin liberaalien $50.00 ateria maksavassa illallis-tanssitilaisuudessa. Hänen kuulijakuntansa joukossa oli useimmat liittohallituksen ministerit sekä toistakymmentä alahuoneen ja senaatin jäsentä.

Mr. Pearson sanoi, että ranskalaisella Canadalle on tunnustettava täydet kehittymisoikeudet niin, että ranskalais-canadalainen yhdyskunta voi antaa täyden panoksensa Canadan kehittämiseksi. Hän sanoi uskovansa yhdessä muiden canadalaisten kanssa, että Quebecin oikeudet ja etuisuudet ovat taatut perustuslaissa, ja että ranskalais-canadalaisten kulttuuri- ja kielioikeudet olisi tunnustettava ja taattava Quebecin ulkopuolella.

Saadakemme tämän tosiasiaksi, selitti pääministeri, liittohallituskoneisto on edelleen uusittava siten, että ranskankieliset canadalaiset saavat tunnelman, jotta liittovaltio toimii heidän, kuten englantilaiscanadalaistenkin hyväksi.

Tämä tarkoittaa, että liittohallituksen — ja minä toivon hartaasti myöskin muiden hallitusten — tulee tehdä ranskankielestä "työkielen" julkisessa elämässä kautta maan, mukaanlukien maan pääkaupungissa, missä huomattava määrä väestöstä puhuu ranskankieltä.

Pääministeri Pearson sanoi uskovansa, että väittely Canadan yhtenäisyydestä on viimeaikoina saanut entistä myönteisemmän ja rakentavamman luonteen, mutta tästä tilanteen paranemisesta huolimatta, hän sanoi, on vielä joitakin ihmisiä, joita kannustaa eriloiset tavoitteet, jotka haluavat "muuttaa tämän tulevaisuuden maan" kohtalon erilliseksi vastakkaisiksi kansoiksi".

Sensijaan, että avaisivat Quebecin koko Canadalle ja koko maailmalle, nämä ihmiset rajoittaa sen (Quebecin) asukkaiden mahdollisuuksia . . . Onko tämä sitä mitä te haluatte, hän kysyi suurimmalta osalta ranskankieliseltä kuulijakunnaltaan ja sanoi: "se on separatismin ääntä. Se on ääntä, joka ei luota Quebecin väestön, eikä Canadan kansan tulevaisuuteen.

Pääministeri sanoi, että perustuslain muuttamisen pitää tapahtua aikanaan, ilman aiheetonta viivyttelyä. Muutokset on suunniteltava niin, että ne eivät täytä vain tämän hetken vaan myös sadan vuoden kuluttua tulevia tarpeita.

Kuolleeksi luultu 79-vuotias nainen olikin elossa

Toronto. — Sunnuntaina tiedoitettiin että eräs 79-vuotias nainen, jonka kuolemasta kuolemansyyntutkija Eric Cass antoi kuolemantodistuksen — ja jonka kaksi tyttöä ja kaksi poikaa, sekä hautaantoimittaja ja eräs poliisit luulivat myös kuolleeksi — on elossa mutta hyvin vakavassa tilassa.

John Sotnick, 46, oli kuolleeksi luullun äitinsä mrs. Mary Sotnickin vieressä kun hän huomasi äitinsä peitteen liikahtavan. Tämä tapahtui 25 minuutin kuluttua sen jälkeen kun lääkäri Cass oli jättänyt kuolemansyyntodistuksen naisen tyynyn alle.

Mr. Sotnick juoksi ulos ja sanoi "ruumista" hakemaan saapuneelle erään hautaustoimiston ruumisvaunun ajajalle, että nyt on tapahtunut kauhea virhe ja että äiti on vielä elossa.

CANADASSA TUOMITTIIN USAn SOTA VIETNAMIN KANSAA VASTAAN

Suuret sotavastaiset kulkueet ja kokoukset vaativat P-Vietnamin pommituksen lopettamista

TORONTO — Osana maailmanlaajuisesta mielenosoituksesta Yhdysvaltain Vietnam-sotaa vastaan oli eri puolilla Canadaa lauantaina suuria protestikulkueita ja -kokouksia.

Torontolaiset rauhanpuolustajat marssivat kokoontumispaikaltaan Queens Parkista Yonge katua alas kaupungintalolle. Siellä pidetyssä noin tunnin kestäneessä kokouksessa tuomittiin Yhdysvaltain hyökkäyssota pientä Vietnamin kansaa vastaan ja vaadittiin Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamista ensimmäisenä askeleena rauhanneuvotteluja kohti.

Mielenosoittajat tuomitsivat myös Canadan toimenpiteet Yhdysvaltain sotapolitiikan tukemiseksi syyttäen, että canadalaisyhtiöt ovat hankkineet $350 milj. rakettien ja ammuksien valmistamisesta Yhdysvalloille.

Toronton marssiin osallistuneet kokoontuivat Queens Parkissa kello 4 iltapäivällä.

Tuhansia rauhanpuolustajia vastaan oli järjestetty ilmeisessä häiriöntekotarkoituksessa pieni oikeistolaisten mielenosoitus mihin osallistui viitisenkymmentä sodan ihannoitsijaa.

Yhdysvaltain Vietnam-sotaa vastustavat mielenosoitukset sujuivat rauhallisissa merkeissä. Vain Winnipegissä kerrotaan tapahtuneen Yhdysvaltain konsulaatin ikkunoiden särkemisiä. Noin 500 henkilöä sanotaan kokoontuneen Memorial puistossa pidettyyn sotavastaiseen kokoukseen missä puhui National Voice of the Womenin presidentti ja Vietnamin sotaan osallistunut yhdysvaltalainen entinen kersantti Francis Rocks.

Ottawassa oli parlamenttimäellä vilkas sotavastainen mielenosoitus missä puhui NDP:n kansallinen johtaja T. C. Douglas. Rauhan paraatiin tiedoitetaan osallistuneen 350 henkilöä ja parlamentin luona pidettyyn kokoukseen tuhat henkilöä.

Mielenosoittajat toivat mukanaan

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Saigon. — "Rauhantahdostaan" toisinaan puhuvan Yhdysvaltain hallituksen 4,100 sotilasta saapui maanantaina Pohjois-Vietnamin rajan eteläpuolelle, USAn ensimmäisen armeijakorpuksen "vaara-alueelle". Näiden miesten tulon jälkeen Yhdysvalloilla on Etelä-Vietnamin pohjoisissa maakunnissa 11,000 sotilasta ja eri puolilla Etelä-Vietnamia kaikkiaan 468,100 sotilasta.

Montreal. — Montrealin katuvaunu- ja maanalainen junaliikenne oli maanantaina ensimmäistä päivää normaalikäynnissä syyskuun 21 päivänä alkaneen lakon jälkeen, mihin osallistua 6,000 työläistä.

Ottawa. — Täällä saatujen tietojen mukaan näyttää siltä, että liitto- ja maakuntahallitukset voivat pitää konferenssin missä keskustellaan ilman ja vesien saastutusongelmasta ennen kuin ryhdytään mihinkään käytännöllisiin toimenpiteisiin asian suhteen. Syy tähän on se, että liitto- ja maakuntahallitusten valtuudet ovat toisistaan riippuvaisia tässä kysymyksessä.

Toronto. — Yhdeksäntoistavuotias Stewart Sangster, joka tunnusti oikeuskuulustelussa, että hän tappoi oman isänsä siinä uskossa, että se oli ainoa keino äitinsä auttamiseksi, tuomittiin maanantaina miestaposta vuodeksi ojennuslaitokseen ja 18 kuukaudeksi ehdonalaisuuteen.

"Kapinapropaganda" yhä vahvistamatta

Ottawa. — Viikon vaihteessa tiedoitettiin, että kolmipäiväisen tutkimuksen perusteella Canadan viranomaiset eivät ole löytäneet mitään todisteita siitä, että Kuuba lähettää Canadaan suuntauttua kapinallista propagandaa.

Tämän tiedonannon lisäksi selitettiin, että näitä tutkimuksia on suoritettu myös Canadan rajojen ulkopuolella.

On selitetty, että jotakin muuta maata — ilmeisesti Yhdysvaltoja — on pyydetty antamaan nauhoitukset Havannan radion ja hallituksen tiedotuksista.

Social Credit puolueen entinen kansallinen johtaja, Robert Thompson esitti viime torstaina väitöksen, että Kuuba suuntaa kapinapropagandaa Quebeciin.

Sen lisäksi hän väitti että Havannan radio lähettää kapinakiihotustaan myös Länsi-Canadan intiaani- ja metis asukkaille.

Ulkoasiain ministeri Paul Martin sanoi Kuuban suurlähettilään kiistäneen väitöksen, että Havannan radio lähettää mitään kapinakiihoitusta Quebeciin tai Länsi-Canadaan.

Saatujen tietojen mukaan ei ole saatu mitään vahvistusta sille, että Kuubasta olisi lähetetty nimenomaan canadalaisille osoitettua kapinakiihoitusta.

FORDIN TYÖLÄISILLE PALKANKOROTUS

Detroit. — Ford-yhtiö ja autotyöläisten unio (UAW) allekirjoittivat viikon lopulla uuden 3-vuotisen työehtosopimuksen jonka perusteella työläiset saavat kohtalaisia palkankorotuksia 95 senttiin asti tunnilta.

Fordin palveluksessa on Yhdysvalloissa kaikkiaan 160,000 työläistä. Keskimääräisesti työläisten palkkojen kerrotaan nousevan 43—59 senttiä tunnilta.

Sitä korkeamman palkankorotuksen saa vain noin 20,000 amattimiestä.

Lakon kestettyä 44 päivää yhtiö ja unio ryhtyivät 31 tuntia miltei keskeytymättä jatkuneeseen maratoonineuvotteluun, jossa sopimukseen päästiin.

Palkankorotuksen lisäksi unio sai ns. "taatun vuosipalkkaklaussin", mutta ei canadalaisille työläisille samaa palkkaa, mitä saavat yhdysvaltalaiset työläiset.

Ennen neuvottelujen alkamista unio tähdensi, että canadalaisten autotyöläisten tulee saada samanlaisen palkan mikä maksetaan yhdysvaltalaisillekin työläisille.

Fordin sanotaan pitäneen kiinni siitä, että Canadan Ford on erillinen teollisuusyksikkö, minkä asioista se ei halua palkkojen kohdalta tehdä ratkaisua. Union canadalaisjohtajat ovat puolestaan selittäneet että he pitävät kiinni tästä samapalkka-periaatteesta sitten kun työehtosopimusneuvottelut alkavat Canadassa.

Johtuen siitä kun canadalaisten autotyöläisten palkat ovat syvässä kuopassa alansa yhdysvaltalaisiin työläisiin verraten, sama-palkka-periaatteen toteuttaminen tarkoittaa sitä, että canadalaisten autotyöläisten tulisi saada 27 sentistä dollariin suuremman palkankorotuksen mitä saavat yhdysvaltalaiset.

Nyt voimassa oleva "Canadan Fordin" ja autotyöläisten union työehtosopimus tulee uusittavaksi joulukuun 1 pnä.

Lakon johdosta on osien puutteen vuoksi ollut Canadassa työttömänä noin 9,000 työläistä. Heidän uskotaan pääsevän työhön viikon kuluttua.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Kansa on puhunut Ontariossa

Ontarion väestö on puhunut — ja vaikka esimerkiksi meidän lehtemme odotti vähän parempia tuloksia, niin meistä tuntuu kuitenkin, että huomattavaa edistystä saavutettiin vuoden 1963 vaaleihin verraten.

Eräs päivälehti teki melkoisen numeron siitä, että Sudbury East vaalipiiristä selviytyi voittajaksi NDP:n ehdokas Elie Martel, joka sai "vain 37 prosenttia" vaalipiirin äänistä. Tämä, sanoi lehti, on esimerkki poliittisesta selviöstä, missä kaksi lujaa miestä (Cecil Fielding ja Mike Solski) mitätöi toisensa mahdollisuudet ja antoi kolmannen pujahtaa välistä. Suomalaisittain sanoen tämä tarkoittaa samaa, jos sanottaisiin että kun kaksi voimakasta koiraa tappelee luusta, niin kolmas pienempi piski tulee ja sieppaa sen suuhunsa.

Mitä hyvänsä järkeä tässä väitöksessä on — ja kokonaan järjetöntä ei sekään ole — niin johdonmukaisesti loppuun asti ajateltuna se koskee myös pääministeri John Robartsin johtamaa konservatiivipuoluetta.

Tosiasia nimittäin on, että melkoisesta edustajaylivoimastaan huolimatta John Robartsin tuleva hallitus on kuitenkin vähemmistöhallitus. Konservatiivipuolue sai kaiken kaikkiaan 1,017,384 ääntä, eli 42 prosenttia kaikista annetuista äänistä. Liberaalit saivat 768,348 ääntä ja NDP:n ehdokkaat 623,165 ääntä, yhteensä siis 1,391,000 ääntä. Edellämainittua logiikkaa seuraten voitaisiin siis yhtä hyvin todeta, että kun kaksi voimakasta koiraa — liberaalipuolue ja NDP — tappeli keskenään, niin vanha konservatiivipuolue pääsi pujahtamaan valtaan niiden välistä vaikka se saikin vain vähemmistön kannatuksen, eli 42 prosenttia annetuista äänistä.

Yllämainitut tilastot nostavat eteemme eräitä ajankohtaisia kysymyksiä siitä, että miten voi olla mahdollista se kun suurta enemmistöä yhteisesti edustavilla liberaalipuolueella ja NDP:llä on kaikkiaan vain 48 edustajaa, ja vain 42 prosenttia äänestäjistä edustavalla Robartsin Torypuolueella on 69 edustajaa lainlaatijakunnassa?

Tässä vei ratkaisevaa osaa meidän epädemokraattinen vaalijärjestelmämme ,mikä perustuu siihen, että kukin, yhdenkin äänen etumatkan lähimmistä kilpailijastaan saava ehdokas tulee valituksi. Käytännössä tämä tarkoitti nyt pidetyissä vaaleissa mm. sitä, että esim. liberaali- ja NDP puolue voi saada yhteenlaskien 14,000 ääntä, mutta toryehdokas voi silti tulla valituksi sanokaamme 8,000:lla äänellä. Vain tämä vaaliperusta selittää sen, miksi konservatiivipuolue sai 1,017,000 äänellä valituksi 69 edustajaa ja NDP 623,000 äänellä vain 20 edustajaa.

Toisin sanoen — johtuen kaksipuoluejärjestelmää suosivasta vaalimuodostamme, konservatiivit saivat valituksi yhden edustajan aina vajaalla 15,000 äänellä, liberaalit yhden edustajan 27,000 äänellä, mutta NDP tarvitsi peräti 31,000 ääntä saadakseen yhden edustajan valituksi.

Kuten ylläolevasta näkyy, lainlaatijakunnassa oleva eri puolueiden edustajamäärä ei minkään kansanvaltaisen mittapuun perusteella edusta totuudenmukaisesti sitä, missä määrin eri puolueet nauttivat väestön kannatusta ja tukea.

Hyvä puoli näissä vaalituloksissa onkin se, että melkoisesta ylivoimastaan huolimatta lainlaatijakunnan istuinpaikkojen kannalta katsoen pääministeri Robartsin hallitus tietää, että se edustaa vain vähemmistöä — 42 prosenttia valitsijoista — ja että sen poliittiset osakkeet eivät ole nousemassa vaan jyrkästi laskemassa.

Mikäli oppositiopuolueet, NDP etunenässä, ja väestön yleinen mielipide jatkaa painostusta maakunnan väestöä hyödyttävien toimenpiteiden toteuttamisen puolesta, sillä on kaikki onnistumisen mahdollisuudet. Mutta kuten sanotaan, "hiiri ei juokse nukkuvan suuhun". Riippuu siis maakunnan ammattiyhdistysliikkeen, työväen poliittisten puolueiden, vapaamielisten väestöosien ja muiden kansanvaltaisten ainesten toiminnallisesta yhtenäisyydestä, missä määrin saadaan sanan varsinaisessa merkityksessä "puristetuksi" myönteisiä toimenpiteitä vähempiosaisten hyväksi.

Ontarion lainlaatijakunnan vaaleissa katkastiin vähän konservatiivisen hallituskotkan pitkien siipien päitä. Nähtäväksi jää, tuleeko yleinen mielipide jatkamaan painostusta ja vaatimaan, että konservatiivipuolueen hallituksen tulee kuunnella entistä paremmin myös tavallisen kansan toivomuksia, ja toivoa sen mukaisesti.

Enemmän sellaista "pakotusta"

Manitoban pääministeri Duff Roblin, jonka poliittisten osakkeiden sanotaan laskeneen omassa maakunnassaan niin alas, että hän on katsonut parhaaksi siirtyä valtakunnallisenpolitiikan tekoon ryhtymällä lähitulevaisuudessa alahuoneen edustajan ehdokkaaksi, esitti vajaa 2 viikkoa sitten valittelunsa siitä, kun Manitoba "pakoitetaan" hyväksymään liittohallituksen toimesta luvattu kansallinen sairaushuoltolaki.

"Me olemme pakoitetut hyväksymään sen suunnitelman, tai muuten ei tule (voimaan) mikään suunnitelma", valitti mr. Roblin. "Minä en perusta mitä liittohallitus sanoo, sillä tämä on tosiasia. Liittohallitus määrää tässä tahdin ja määrää sen omalla tavallaan."

Me toivomme, että mr. Roblin on tässä oikeassa — ja että liittohallitus jatkaisi päättävästi tätä "pakotusta" niin Manitobaa kuin Ontariokin kohtaan.

Tosiasia on — ja siihen kuoroon yhtyi myös mr. Roblin yllämainitulla ruikutuksellaan — että liittohallitusta painostetaan kovasti siinä mielessä, ettei liberaalien vuodesta 1919 alkaen lupaamaa kansallista sairaushuoltolakia otettaisikaan käytäntöön tulevan heinäkuun ensimmäisestä päivästä alkaen, kuten on pyhästi vannoen luvattu. Asiaa pahentaa vielä raha-asiain ministeri Mitchell Sharpin antama vihje, että ainakin hän henkilökohtaisesti, jos ei koko liittohallitus, olisi mielissään jos maakuntahallitukset asettuisivat poikkiteloin tielle niin, että laki voisi nimellisesti astua voimaan, mutta sen täytäntöönpano jäisi sittenkin toteuttamatta maakuntien vastaanhangoittelun johdosta.

Tässä tilanteessa olisi yleisen mielipiteen huolehdittava siitä, että sitä mr. Roblinin "painostusta" harjoitettaisiin entistä enemmän monesti luvatun ja liian monta kertaa tulevaisuuteen lykätyn kansallisen sairaushuollon voimaanastumisen hyväksi.

Kehitysmaiden umpikuja haaste ajallemme

Kalkkein eniten kansainvälistä kehitysapua henkeä kohden saa Israel (58.8 dollaria), suurin avunantaja suhteessa kansantuloonsa on Ranska, joka ainoana maana koko maailmassa on ylittänyt YKn yksimielisen suosituksen 1 prosentista.

Muut suuret avunantajamaat USA, Englanti, Länsi-Saksa — ovat vähentäneet tai vähentämässä avunantoaan, joka yhä enemmän annetaan omien tuotteiden eikä vapaasti käytettävän valuutan muodossa. 60—80 pros. USAn, Japanin, Canadan ja Itävallan antamasta kehitysavusta on sidottua.

Argentiinassa kehitysapu vain käväisee — maa maksaa jo nyt aiempien lainojen korkoina ja kuoletuksina enemmän kuin se saa kehitysapua. Maailman köyhät maat jatkavat köyhtymistään, rikkaat rikastumistaan.

Maailman elintarviketutkimus osoittaa, että 10—15 pros. maailman väestöstä on aliravittua ja että lähes puolet ihmisistä kärsii nälästä tai väärästä ravinnosta. 1930-luvulla nykyiset ns. kehitysmaat veivät vuosittain 10 milj. tn. viljaa. Vuonna 1964 oli tilanne muuttunut päinvastaiseksi: kehitysmaat ostivat vehnää 12 miljoonaa tonnia. Nälkä ei ole enää teoriaa vaan tosiasia suurilla alueilla.

Koneistamalla ja lannoittamalla, ts. pääomien avulla, on itse asiassa tultu siihen tilanteeseen, että teollisuusmaat, jotka ennen ostivat elintarvikkeita kehitysmaista tuottavat itse tarvitsemansa elintarvikkeet — ja ylikin vientiin. Vuonna 1963 oli kehittyneillä mailla 17.8 traktoria 1,000 peltohehtaaria kohden ja kehitysmailla vain 1.2 traktoria. Lannoitteita käytettiin kehittyneissä maissa samaan aikaan peltoyksikköä kohden 4—20 kertaa enemmän kuin kehitysmaissa.

Olisi kuitenkin väärin luulla, että kehitysmaiden elintarviketuotanto olisi seisahtunut paikoilleen. Viime vuosikymmenen aikana nousi kehitysmaiden pääasiallisten viljatuotteiden tuotanto 8 prosentilla — mutta kehittyneissä maissa nousu oli peräti 22 pros. Kehitysmaiden pääasiallisten viljatuotteiden hehtaarisadot ovat keskimäärin vain puolet kehittyneiden maiden sadosta. YKn taloudellinen Eurooppa-komissio toteaa, että maanviljelyksestä on tullut pääomavaltainen elinkeinohaara. Tämä tahtoo sanoa, että kehitysmaiden työvoimareserveillä, jotka aikaisemmin ovat vaikuttaneet maanviljelyksen kannattavuuden hyväksi, ei enää pystytä kilpailemaan pääomavaltaisen (koneellistetun ja lannoitteita käyttävän) maatalouden kanssa.

APU JA LAINAT

Kehittyneiden maiden apu kehitysmaille on kasvanut vain hitaasti — inflaatio huomioon ottaen se tosiasiassa on alentunut. Nyt on apu määrällisestikin vähentymässä. USA, Englanti, Ranska ja Länsi-Saksa ovat joko jo vähentäneet tai vähentämässä apupanoksiaan. Samaan aikaan on lainansaanti vähentynyt. Maailmanpankki, jonka teoriassa pitäisi toimia juuri kehitysmaiden lainoittajana, ylläpitää sellaisia lainaehtoja, että kaikkein kipeimmin lainoja tarvitsevat köyhät maat jäävät soittamaan lehdellä. Maailmanpankin rahavirrat ovat menneet pääasiassa Japaniin ja Länsi-Eurooppaan. Maailmanpankin yhteydessä toimiva IDA (Kansainvälinen kehityselin), joka myöntää lainoja juuri kehitysmaille, potee pääomapulaa, koska vauraat maat eivät ole halukkaita lisäämään osuuksiaan IDA:ssa tuoton vähäisyyden takia. Kehitysmaiden pääomapula ei ole ratkeamassa tätäkään tietä.

Jäljelle jää "luonnollinen keino": pääomien hankkiminen kaupalla. Maailmankaupan kehitys on kuitenkin kulkenut kehitysmaille epäedulliseen suuntaan. Kauppa kyllä on lisääntynyt, mutta kehitysmaiden osuus siitä vähenee jatkuvasti. Lisäksi juuri kehitysmaatuotteiden osuus maailmankaupassa supistuu. Ydin kuitenkin on maailmanmarkkinahinnoissa.

HINTOJEN EPÄSUHTEET

Kameroon, joka saa nauttia EECn siunauksista, osoitti äskettäin numeroilla, mitä se on saanut maksaa tästä ilosta. Vuonna 1960 Kameroon sai tonnista kaakaopapuja niin paljon valuutta, että summalla ostettiin yli 2,600 metriä Ranskassa valmistettua kangasta. Vuonna 1965 Kameroon pystyi "ostamaan" yhdellä kaakaotonnilla enää vain 800 metriä kangasta. Vaikka Kameroon olisi kolminkertaistanut kaakaontuotantonsa, se olisi v. 1965 pystynyt ostamaan vain juuri saman verran teollisuustuotteita kuin v. 1960.

Kaakaoesimerkki on kaikkein kärjistetyin hintaesimerkki, mutta sääntö kehitysmaatuotteiden hintakehityksestä verrattuna teollisuustuotteiden hintakehitykseen on sama. Maat jotka pystyvät tuottamaan vain primäärituotteita (raaka-aineita) ovat huomattavasti tuotantoaan nostettuaankin edelleenkin samoissa kuopissa kuin 5—10 vuotta sitten. Teollisuustuotteiden hinnat nousevat ja kehitysmaatuotteiden hinnat laskevat. Kuilu on jo nyt ammottava ja syvenee koko ajan.

VARAVALUUTTAKO RATKAISUKSI?

Kansainvälisen valuuttarahaston äskettäinen Rion kokous teki historialliseksi leimatun päätöksen kansainvälisen varavaluutan luomisesta. Sen tarkoituksena on parantamalla maksukykyä poistaa pääomapulasta aiheutuva kaupan heikkeneminen. Lisätty nosto-oikeus on kuitenkin kansainvälisen valuuttarahaston suurten ("kymmenen rikkaan") päätettävissä ja sekä Euroopan yhteismarkkinamaat että USA kumpikin erikseen pystyvät estämään lisävaluutan saannin mailta joiden politiikka ei niitä miellytä tai jotka arvioidaan taloudellisesti yhtäkaikki liian heikoiksi — ja sitä ovat lähes kaikki kehitysmaat.

Teollisuusmaiden nykyinen ja yhä nouseva tuotantotaso edellyttää kaupan laajenemista. Jos kehitysmaiden tuotteiden hintatasoa pidetään jatkuvasti alhaisena, ne pystyvät ostamaan yhä vähemmän ja vähemmän teollisuustuotteita. Umpikujasta ei päästä keinotekoisilla valuutoilla vaan muutoksilla hintasuhteissa ja koko kehittyneen teollisen maailman ponnistuksilla nostaa koko ihmiskunnan kehitystasoa.

YLPEYTEEN EI OLE AIHETTA

Kehitysmaiden problematiikka ei ole yksiselitteistä ja toimenpiteitä tarvitaan monen monella alalla. Alhainen tietotaso, luku- ja ammattitaidottomuus, perinteiset taikauskot ja maailmalle vieraat uskonnolliset katsomukset estävät kehitystä. Kolonialismin perinnöt, keinotekoiset rajat, heimo- ja rotuvastakohtaisuudet aiheuttavat tämän tästä yhteentörmäyksiä, joita teollisissa maissa pidetään pelkkinä alkukantaisuuden ilmauksina unohtaen, että maailman hirvittävimmät yhteenotot on käyty suhteellisen äskettäin keskellä sivistynyttä Eurooppaa—ja unohtaen, että maailman vaurain kansakunta parhaillaan murhaa koko sotakoneistonsa voimalla suhteellisen pientä kansaa kaukana merten takana.

Ranskalainen kirjailija Louis Aragon on lausunut, että rauha on jakamaton. Se on kaikilla tai ei kellään. Myös hyvinvointi, korkea elintaso, voidaan nykymaailmassa säilyttää vain jakamalla se. Nykyiset alhaiset konjunktuurit, jotka tuntuvat työttömyytenä Euroopan maissa, voidaan nostaa, kun me ryhdymme maksamaan puuvillan ja kahvin viljelijöille parempia hintoja, joiden turvin he vuorostaan voivat ostaa meidän tuotteitamme. Maailmaa ei enää käy pirstominen pieniksi yksiköiksi ellei haluta paluuta luonnontalouteen tai katastrofia. Siksi on kehitysmaaproblematiikka meidän aikamme suuri vastuuta vaativa kysymys. H. A.

Ruotsi ylimielinen, Suomessa kuin kotona

Helsinki—HE EIVÄT KOSKAAN PALAA, on sanottu liioitellen afrikkalaisista opiskelijoista, jotka saapuvat Euurooppaan. Abo Akademissa opiskellut ugandalainen James Ssengabi on palaamisesta toista mieltä. Hän lähtee piakkoin kotiin. Se, että joku opiskelija jää ulkomaille, riippuu monesta syystä, totesi vasta Suomessa valmistunut James Ssengabi. Ehkä tärkein niistä on henkilön oman maan elintaso. Koska Ugandassa kehitys on nopeaa, tiedän, että minua tarvitaan siellä.

Lähinnä fysiikkaa ja matematiikkaa Abo Akademiassa opiskellut James Ssengabi totesi edelleen, että kehitys myös opetustasolla on noussut, joskin vielä on paljon tehtävääkin. Ugandan yliopistossa oli joitakin aikoja sitten vain tuhatkunta opiskelijaa, mutta nyt siellä on jo 6000. Itse yliopisto perustuu kuitenkin internaatti-ajatukselle, mitä en voi hyväksyä, ja tulen palattuani vastustamaan sitä sekä ehdottamaan uudistuksia.Tosin on sanottava että taloudellinen puoli on toisaalta järjestetty hyvin. Opiskelijat saavat nimittäin koulutuksensa melkein ilmaiseksi. Omasta tulevaisuudestaan James Ssengabi sanoi, että hän aikoo opiskella edelleen, mutta myös opettaa.

Mahdollisuuksista opiskella ulkomailla James Ssengabi totesi, että kehitysmaissa tapahtuu vieläkin syrjintää sosiaalisen aseman vuoksi. Rikkaan perheen pojalla on usein paremmat mahdollisuudet päästä opiskelemaan kuin köyhän perheen lapsella. Kuitenkin—Ugandassa on tehty paljon tämän epäkohdan korjaamiseksi.

Opiskeltuaan Suomessa James Ssengabi totesi, että hän on viihtynyt maassa erinomaisesti. Ollessani Uppsalassa saatoin todeta ruotsalaisissa selvää ylimielisyyttä. Tuntui, että he ajattelivat afrikkalaisten olevan kykenemättömiä opiskelemaan mitä tahansa. He pitivät meitä vain lapsina. Juuri Uppsalassa sain ensimmäisen kosketuksen suomalaisiin. Ja onkin todettava lopuksi, että Suomessa olen voinut olla kuin kotonani.

YL Amerikkaan

Helsingin yliopiston kuoro, Ylioppilaskunnan Laulajat eli YL, on saanut kutsun New Yorkissa ensi maaliskuussa pidettävään ylioppilaskuorojen festivaaliin. Vain 12 kuoroa eri puolilta maailmaa on saanut samanlaisen kutsun. Niiden lisäksi osallistuu Lincoln Centerissä pidettäviin festivaaleihin neljä isäntämaan kuoroa.

Pari viikkoa kestävään festivaaliohjelmaan sisältyy konserttikiertue eri yliopistoissa.

Vapauden 25-vuotispäivän juhlakomitea neljännesvuosisadan takaa. Edessä vas. edesmennyt H. Paasikivi, Aino Lahti, Mai-Lis Miettinen, Edwin Suksi ja Oscar Männistö; seisomassa (vasem. oik.) Kalle Sillanpää, Paavo Kivinen, Aimo Mäki, edesmennyt Anton Tervola ja W. Eklund. Vapauden suuri 50-vuotisjuhla on Toronton Don haalilla sunnuntaina lokakuun 29 päivänä kello 4 ip.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Jacob Huhta, Port Arthur, Ont., täyttää keskiviikkona, lokakuun 25 pnä 83 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

PIANKO KUUHUN?

Arvoisat lukijat:

Olemme tietenkin jokainen nähneet tai kuulleet tuosta koko maailmaa kohauttavasta tapahtumasta kun Neuvostoliitto lähetti satelliitin Venukseen ja onnistui siinä täydellisesti. Eikö tämä ole mahtava voiman-näyte joka osoittaa todellista taitoa.

On tietenkin aivan suotta kuvitella kuinka naapurimaan herrat siihen suhtautuivat. Heillä kun on tuo hävitystyö mennyt niin henkeen, että ei ymärretä muuta kuin kiväärejä valmistaa. Mutta olen varma siitä ettei tuo raakamaisuus enää kauan heitä lihota, sen osoittavat suuret sodan-vastustusmarssit. On jo tullut aika jolloin puhaltavat uudet tuulet. Minä olen varma, että kun avaruustutkimus tulee siihen vaiheeseen, että lähetetään miehitetty raketti kuuhun, on se valtava voimannäyte Neuvostoliiton johtavasta asemasta, myöskin tällä alalla. — Kiikarin ostolla.

PÄIVÄN PAKINA

KANNATTAAKO "VIIVAN VETO"

Ontarion vaalijuttuja pohditaan nyt kuten tavallista jälkipuheina sekä puolelta että toiselta.

Tosiasiassa näyttää päivälehtiä selailtaessa sitä, että nyt vasta se välienselvittely" tai ainakin tapahtumain "selitys" onkin käynnissä!

Ja ikuisina "optimisteina" tunnetut puoluejohtajat selittävät "voittojaan" ja "toivorikkauksiaan" ikäänkuin he kaikin olisivat todella voittaneet.

Mutta entäs me tavalliset virtaset, ns. kadun miehet ja naiset? Miltä näyttää meistä esimerkiksi se, kannattaako osallistua vaalihommaan yleensä ja käydä sitä "viivaa vetämässä" äänestyspaikalla?

Hakekaamme tähän jonkinlaista vastausta vaikka tarkoituksellisesti vähän kiertäen.

Ontarion vaalitulos olisi luonnollisesti voinut olla työtätekevien kannalta katsoen parempikin.

Mutta jos muistetaan, että "Roomaakaan ei rakennettu yhtenä päivänä", ja että poliittisen edistyksen rattaat jauhavat toisinaan, kuten meilläkin, suhteellisen hitaasti, niin silloin näyttää tilanne paljon valoisammalta.

Torypuolueen hallitus tuli uudelleen valituksi — mutta vain vakavan varoituksen saaneena. Vaikka saatavissa oli enemmän paikkoja kuin viime kerralla, niin siitä huolimatta konservatiivipuolue menetti edellisiin vaaleihin verraten 8 paikkaa. Ja äänimäärässä tapahtui todellista katoa prosentuaalisesti.

Ainoaksi "kasvavaksi" ja edistyväksi puolueeksi osoittautui NDP, jonka edustusmäärä lisääntyi yli kaksinkertaisesti ja äänimäärä nousi prosentuaalisesti yli neljänneksen kaikista äänistä.

Kaikella tällä tulee olemaan vissi merkitys ja vaikutus siihen missä määrin John Robartsin hallitus uskaltaa jättää kansan mielipiteet ja toivomukset huomioonottamatta. Jos hänen ääni- ja edustusmääränsä olisi lisääntynyt, silloin olisi pääministeri Robarts voinut sanoa, että tässä sitä ollaan, minä panen hanttiin kansallisen sairashuollon voimaanastumista ja kaikkia muitakin sosiaalisia parannuksia.

Hän voi sanoa näin nytkin, mutta kärsimänsä äänikadon perusteella sillä sanonnalla on vississä määrin tyhjän tynnyrin kumina.

Todistuksiako?

Saskatchewanissa pidettiin muutama päivä aikaisemmin myös maakuntavaalit.

Siellä tuli valituksi liberaalien hallitus Ross Thatcherin johdolla.

Kuten muistetaan, Saskatchewanissa oli ajemmin noin 20 vuotta NDP:tä edeltäneen CCF:n hallitus. Tosiasiassa NDP tunnetaan siinä maakunnassa vieläkin CCF-nimellä.

Mr. Thatcher on pauhannut väellä ja voimalla Saskatchewanin "sosialismia" vastaan. Se on tietenkin tekopeliä, sillä CCF:n pitkästä hallituskaudesta huolimatta Saskatchewanissa, kuten muuallakin Canadassa on kapitalistinen yhteiskuntajärjestelmä.

Mutta CCF:n toimesta laadittiin ja pantiin täytäntöön useita tärkeitä reformi- ja uudistuslakeja. Saskatchewan on ainoa maakunta — kiitos CCF:n hallitukselle, missä on voimassa sairashuolto-palvelu, mikä täyttää liittohallituksen suunnitteleman kansallisen sairaushuollon kelpoisuusvaatimukset. Saskatchewanissa voimassaoleva autovakuutus on — kiitos siitäkin CCF:n hallitukselle — autoilijain kannalta halvin ja edullisin autovakuutus Canadassa, jne.

Mr. Thatcher pauhasi vaalikampanjan edellä, että hän tulee purkamaan sitä "sosialistista" rakennelmaa, minkä CCF:n hallitus rakensi ja siinä mielessä hän halusi saada lainlaatijakunnan 51 paikasta 40 edustajapaikkaa.

Mutta valitsijat olivat kuitenkin varovaisia ja antoivat hänelle vain 35 edustajapaikkaa, joista monet niin pienen enemmistön perusteella, että nekin voivat vielä mennä CCF:n puolelle.

Jos Thatcher olisi saanut 40 edustajapaikkaa, hän olisi monen tarkkailijan arvion mukaan todella ryhtynyt käyttämään "vesuria" sosiaalisen huollon lainlaadinnan "viidakossa" ison Väiskin lentäviä sanoja käyttääksemme.

Hän olisi käynyt suurten vakuutusyhtiöiden hyväksi käsiksi autovakuutuslakiin, että autoilijat olisivat päässeet yksityisten vakuutusyhtiöiden yliriistosta "nauttimaan". Hän olisi luovuttanut Sask. Power Corporationin yksityisille voittoa tuottamaan, jne.

Ainoa, mihin hän ei olisi silloinkaan uskaltanut sekaantua, on sairashuoltolaki, mikä on saanut maakunnan kaikkien väestönosien miltei yksimielisen kannatuksen ja hyväksymisen.

Vaaliuurnilla käynti ja työväenehdokkaiden puolesta "viivan vetäminen' 'kannatti siis oikein hyvin Saskatchewanissa.

Ja niin se kannatti täällä Ontariossakin, luulemme me.

— Känsäkoura.

Urheilua

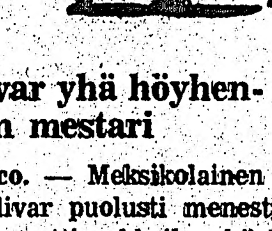

Ennätystuloksia kaadettiin

Erittäin hyviä tuloksia tehtiin Helsingin Jyryn avoimissa kansallisissa painonnostokisoissa Kulttuuritalon voimailusalissa. Neljä uutta TUL:n ennätystä, yksi nuorten pohjoismainen ja Suomen ennätys näkivät päivänvalon tasokkaissa kisoissa.

TUL:n ennätyksiä teki kaksi miestä. Keijon Viestin Reima Ruokanen punnersi alimmassa sarjassa 92.5 kg. Hän yritti myös Suomen ennätystä, joka oli tällä kertaa liikaa. Hannu Saarelaisen erittäin hyvä kunto jatkuu ja siitä olivat jälleen todisteena sarjassa 82,5 kg tehdyt kaksi uutta ennätystä. Punnerruksessa nousi 142,5 kg ja yhteistulokseksi tuli 402,5 kg. Sarjaa ylempänä Pertti Immonen yritti ylimääräisellään punnerrustulosta 145, joka nousi ja mies sai yhteistulokseekseen myös suhteellisen hyvän 405 kg.

Nuorten Pohjoismaiden ja Suomen ennätyksestä vastasi Heinolan Tapani Hämäläinen, joka punnersi 116,5 kg. Muista tuloksista mainittakoon Reima Ruokasen yhteistulos 285, joka on aivan Suomen kärkipään lukemia. Äänekosken Erkki Hela sai jäädä tällä kertaa 252,5 kg:aan. Sarjassa 67.5 kg Pekka Laine voitti kovaksi muodostuneen sarjan TUL:n ennätystä sivuavalla tuloksella 347,5 kg. Sarjassa sijoittui toiseksi Veikko Ruhanen 340 kg. Erittäin mielenkiintoiseksi muodostui myös keskisarja, jossa voiton korjasi Jyryn oma mies Tapio Leppänen ennätystuloksellaan 362.5 kg, johon myös päätyivät Tenho Parviainen Lahdesta ja Heinolan Hämäläinen tuloksillaan 360 Hämäläisen kevyempänä voittaessa.

Sarja 82,5 kg menetti sikäli mielenkiintoaan, että Turun Weikkojen Matti Grönroos ja Keijon Raimo Pasanen jäivät tempauksessa tuloksetta. Alle 90 Pertti Immonen sai kasaan 405 kg ja raskaassa sarjassa Säynätsalon Jouko Savolainen TUL:n kaikkien aikojen toiseksi parhaan yhteistuloksen 427,5 kg, joka muodostui sarjasta 145, 120 ja 162.5 kg.

Saldivar yhä höyhensarjan mestari

Mexico. — Meksikolainen Vicente Saldivar puolusti menestyksellisesti ammattinyrkkeilyn höyhensarjan maailmanmestaruutta jo seitsemännen kerran Mexicossa käydyssä ottelussa ja ilmoitti heti ottelun jälkeen lopettavansa nyrkkeilyn.

Hänen vastustajansa walesilainen Howard Winstone luovutti 12. erän puolivälissä.

Mäkinen moukaroi SE:n 59.96

Mäntä Valon kansallisissa moukarinheittokilpailuissa saavutti Mäntän Valon Heimo Mäkinen A-poikien uuden Suomen ennätyksen 59.96. Entinen oli Raimo Lindenin nimissä 59.83 vuodelta 1960. Toiseksi sijoittui Forssan Eimo Ekholm 55,88. Yleisen Moukarinheiton voitti Kalevi Kiintonen Valo 37.22 ja toisena Hannu Mäkinen Valo 36.66.

Puntit tasaan

Pariisi. — Ranskan ja Suomen välinen nyrkkeilymaaottelu päättyi tasan 5—5 Pariisissa. Ranska voitti viisi yhdeksästä ottelusta, mutta Suomi sai luovutusvoiton raskaassa keskisarjassa, johon Ranska ei asettanut edustajaa lainkaan.

Tulokset: Kärpässarja Bihin — Terry Laitila pistev. Kääpiösarja: Jouko Lindberg—Guy Caudron pistev. Höyhensarja: J. P. Anton voitti Börje Karvosen, joka joutui keskeyttämään toisessa erässä otsaansa saaman haavan vuoksi. Kevytsarja: Dominique Azzaro—Paavo Aho, pv. Välisarja: Pertti Purhonen — J. P. Steffen, pv. Kevyt keskisarja Seppo Vesalainen — J. C. Warusfel, pv. Keskisarja: Jorma Väisänen—Henri Moreau, pv. Raskassarja: David Pouya voitti Markku Hansenin tämän luovutettua ensimmäisessä erässä.

Kuka on maailman parhain juoksija?

Sitä ei voi oikein helposti sanoa. Maailmassa on nykyään paljon hyviä juoksijoita, joiden ansiosta uusia maailmanennätyksiä syntyy vähän väliä.

Eräästä amerikkalaisesta viikkolehdestä luin juuri uutisen sellaisesta juoksijasta, joka minun mielestäni pitäisi lukea maailman parhaiden joukkoon, vaikka häntä urheilumaailmassa tuskin tunnetaan lainkaan. Ei tämä mies juokse ennätysten vuoksi, vaan terveydekseen.

Mitä ihmettä sitten on tämän miehen juoksussa?

Ihme on se, että tämä mies on iältään 100-vuotias ja hän juoksee joka aamu 6 mailia ja hän on tehnyt sitä jo 85 vuotta yhteen mittaan.

Mainitun kirjoituksen yhteydessä julkaistiin 3 eri kuvaa tästä 100-vuotiaasta juoksijasta eikä hän näyttänyt läheskään ikäiseltään. Seuraavassa kerron lyhyesti lukemani jutun tästä San Franciscossa asuvasta iäkkäästä juoksijasta, Larry Lewisista.

Larry Lewis nousee joka aamu kello 4 ja juoksee 6 mailia. Kotiin palattuaan hän valmistaa aamiaisen itselleen ja vaimolleen. Sen jälkeen hän vielä kävelee 5 mailia hotelliin, jossa hän työskentelee tarjoilijana. 7-tuntisen työpäivän jälkeen hän jälleen kävelee 5 mailia kotiinsa.

Kun lehden edustaja haastatteli Lewisiä, antoi tämä seuraavan selostuksen:

— Minä olen juossut joka päivä 85 vuoden ajan. Pysähdyn välillä juoksussani ja esitän hetken varjonyrkkeilyä.

Päivä ennen tätä haastattelua Lewis oli viettänyt 100:tta syntymäpäiväänsä. Kun häneltä kysyttiin, muuttiko hän syntymäpäivänään ohjelmaansa, niin hän sanoi ottaneensa vapaapäivän työstä, mutta juoksunsa hän suoritti. — En tule toimeen ilman juoksuani, hän sanoi.

Lewis kertoi kuinka hänen kerran oli pakosta keskeytettävä nämä juoksunsa joksikin aikaa. Se tapahtui pari vuotta sitten, jolloin hän loukkaantui auto-onnettomuudessa, juuri kahta päivää ennen 98:tta syntymäpäiväänsä. Häneltä katkesi 7 kylkiluuta ja lisäksi hän sai 5 eri selkävammaa ja erinäisiä päävammoja. Lewisiä hoitanut lääkäri sanoi, että sellainen loukkaantuminen olisi tappanut tavallisen miehen. Hän ei yksin toipunut täydellisesti vaan paraneminen tapahtui ihmeellisen lyhyessä ajassa; 23 päivän kuluttua onnettomuudesta hän jo käveli ja 2 kuukauden kuluttua aloitti säännölliset juoksunsa.

Hänen lääkärinsä, tri S. Barre Paul ihmetteli, mikä Lewisissä vaikuttaa, että hän on niin paljon toisia ihmisiä kestävämpi. Tutkittuaan asiaa, tuli lääkäri siihen tulokseen, että vaikka Lewis elää ja syö säännöllisesti, niin kumminkin hänen ruumiinharjoituksensa on suurin tekijä hänen hyvään kuntoonsa.

Kun tri Paulilta kysyttiin, tuleeko hän koskaan ehdottamaan, että Lewis lopettaisi juoksunsa, niin hän huudahti: — Taivaan nimessä, EN. Lewis on harrastanut juoksua jo niin kauan, että se on osa hänen elämäänsä.

Lewis itse sanoo, että hän ei voi koskaan jättää juoksuaan. Hän uskoo vielä monta vuotta juoksevansa ja nauttivansa elämästä. — Minähän olen elämäni kukoistuksessa, sanoi Lewis.

Arizonassa, missä hän on kasvanut, Lewis on saanut fyysillisen kunnon opetuksen Navajo intiaaneilta. Hän muutti 15-vuotiaana Brooklyniin, N.Y., jossa hänestä tuli akrobaatti ja voimistelija P. T. Barnum sirkukseen. Lewis on viimeiset 20 vuotta ollut tarjoilijana Californiassa eräässä San Franciscon hotellissa. Hän ei ole koskaan tupakoinut eikä käyttänyt alkoholia.

— En ota koskaan pillereiä, juon 3 gallonaa vettä joka päivä, en syö koskaan jälkiruokaa enkä mitään hiilihappoa sisältävää. Vitamiineista Lewis sanoi, että kukaan ei kuullut niistä mitään ennen kuin ilmaantui joku älykäs kauppamies, joka teki niillä miljoonia. Lopuksi Lewis sanoi, että jokainen voi elää 100-vuotiaaksi kunhan vaan valmistuu elämään hänen tavallaan.

Mitä arvelette edellisestä, urheiluveteraanit? Kuinka moni meistä on enää satavuotiaana elossa, puhumattakaan juoksemisesta? Usein kuullaan nuorempienkin sanovan olevansa liian vanhoja harrastamaan edes voimistelua.

Kukaan ei ole liian vanha voimistelemaan, mutta ilman sitä vanhenemme liian pian.

T. I. RISTIMÄKI.

USAn eristäytyminen huolestuttaa Life-julkaisua

New York. — Maailmalta kantautuvat vastalauseet Vietnamin sodan johdosta eivät ole jääneet ilman vastakaikua Yhdysvalloissakaan. Sellainenkin vaikutusvaltainen amerikkalainen aikakauslehti kuin Life on esiintynyt Pohjois-Vietnamin pommituksia vastaan. Vaikka lehti yrittääkin puolustella amerikkalaisten sekaantumista Vietnamin asioihin epämääräisillä velvoitteilla, niin kuitenkin se tunnustaa, että Pohjois-Vietnamin pommitusten jatkaminen on vienyt USAn eristettyyn asemaan maailmassa.

Lehti toteaa edelleen, että Vietnamin sodan kannatus heikkenee Yhdysvalloissa presidentin ja hallituksen arvovallan laskiessa. Lehti esittää myös taukoa Pohjois-Vietnamin pommituksissa, sillä tämä olisi avain Vietnamin ongelman neuvotteluratkaisulle.

WISCONSONILAISTEN VASTALAUSE

Joukko Wisconsinin osavaltion demokraattisen puolueen johtohenkilöitä on lähettänyt presidentti Johnsonille kirjeen, jossa kehotetaan USA:n hallitusta lopettamaan Vietnamin demokraattisen tasavallan pommitukset, estämään sodan laajentuminen ja aloittamaan neuvottelut sodan kaikkien osapuolten kanssa.

MANSFIELD JA FULLBRIGHT PUHUNEET

Vietnamin sodan tuloksena on Yhdysvallat joutunut historiansa vakavimpaan tilanteeseen toisen maailmansodan jälkeen, sanoi senaattori Mike Mansfield puhuessaan Montanan osavaltiossa. Hän totesi, että nyt tapahtunut on vain alkunäytöstä sille, mitä tulee tapahtumaan, mikäli Vietnamin ongelmaa ei pystytä ratkaisemaan lähitulevaisuudessa.

Toinen huomattava amerikkalainen senaattori William Fulbright syytti ulkoministeri Ruskia Vietnamin sodan vastustajien vastaisesta kampanjasta puhuessaan Arkansasin osavaltiossa. Senaattori Fulbright totesi Washingtonin virallisen kannan olevan nykyään se, että jotka eivät hyväksy Vietnamin sotaa, ovat muka vihollisen puolella.

Luistelun kilpakalenteri on vahvistettu

Suomen Luisteluliitto on lauantaina vahvistanut seuraavat arvokilpailujen järjestämispaikat:

Naisten MM-kisat Helsingissä 27. ja 28. 1. 1968

Miesten SM-kilpailut matkamestaruuksista Tampereella 20.—21. 1. 1968.

Naisten SM-kilpailut Helsingissä 13. ja 14. 1. 1968.

Naisten maaottelu Suomi—Ruotsi—Norja, Pieksämäellä 20. ja 21. 1. 1968.

Poikien SM-kilpailut Oulussa 3. ja 4. 2. 1968.

Tyttöjen SM-kilpailut Valkeakoskella 3. ja 4. 2, 1968.

Miesten SM-kilpailut yhteispisteissä Kajaanissa 9. ja 10. 3. 1968.

Kulkutautivaara ja lihapula Argentiinassa

Buenos Aires. — Argentiinan terveysviranomaiset aloittivat laajan taistelun kulkutauteja vastaan, joiden pelätään leviävän Buenos Airesin alueen pahimpien tulvien jälkeen.

Hallituksen virallisessa tiedonannossa sanottiin sadan ihmisen kuolleen ja 127,000:n menettäneen kotinsa. Argentiinan radiossa kehotettiin ihmisiä, joissa on kulkutautien, mm. vesikauhun oireita, hakeutumaan heti lääkärinhoitoon tulvista huolimatta.

Tulvaveden alentuessa alkoivat tuhoalueelta paenneet palata takaisin kotiseudulleen, mutta useissa tapauksissa on Buenos Airesin läheisillä seuduilla jäljellä vain mudan ja roskien peittämiä raunioita. Tulvan aiheuttivat kaatosateet, joiden vuoksi Plata-joki tulvi yli äyräittensä.

PULAA NAUDANLIHASTA

Argentiinassa on suuri pula naudanlihasta, yhdestä sen tärkeimmistä vientiartikkeleista, ja hallitus on kieltänyt naudanlihan myynnin lihakauppoihin ja ravintoloihin kahtena päivänä viikossa tämän kuun 23:nnesta lähtien.

Argentiinan talousministeri Adalbert Kreiger Vasena ilmoitti, että lihan myyntikielto koskee maanantaita ja tiistaita kuukauden ajan. Syynä lihan niukkuuteen ovat epäsuotuisat ilmasto-olot, mm. laajat tulvat.

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 17:sta — 36:teen

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 60c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

PIKALUVUN ENNÄTYSVAUHTI 600 SANAA MINUUTISSA

PIKALUKU on ehkä ensi kuulemalta outo sana, jonka sisältöä on vaikea tujuta: jokainenhan lukee omaa vauhtiaan — yksi hitaasti tankkaillen, toinen nopeasti ja hätäillen. Onko jälkimmäinen siis pikalukija?

PIKALUKUA ei vielä ole se että ahmaisee kirjan nopeasti kannesta kanteen. Pikaluku edellyttää tiettyä järjestelmää, se on opittava ja omaksuttava alusta alkaen samoin kuin opimme lukutaidon aikoinaan koulussa.

PIKALUVUN taidosta on nykyisessä kiireen maailmassa tulossa pop. Siinä järjestetään kursseja, ja Suomessa parhaina tuloksina mitataan jopa yli 600 sanaa tai 2,5—3 normaalisivun lukeminen minuutissa. Mutta tarkoituksena on myös, että luetusta jää tärkein mieleen.

RUNOUTEEN pikaluku tuskin soveltunee, ja hyvää romaaniakaan ei moni liene mielellään lue aivan pikavauhtia. Mutta kirjapinojensa äärellä huokaileva opiskelija sen sijaan tuntee helpotusta, jos oppii tämän ihmetaidon — samoin se, joka työnsä vuoksi joutuu tutustumaan laajoihin aineistoihin.

SILMIEN EI TARVITSE LIIKKUA SIVUSUUNTAAN

Ensimmäisenä korjataan itsekullekin mahdollisesti kehittyneet pienet lukuvirheellisyydet ja tämän jälkeen lähdetään lisäämään nopeutta. Pikaluvun opetuksessa tähdätään lähinnä neljään saavutukseen. Ensimmäinen on lukemisen nopeuttaminen siten että luettavan tajuaminen ei siitä kärsi. Toiseksi pyritään puhtaasti tajuamiskyvyn parantamiseen. Tässä mielessä harjoitetaan näkökykyä niin että opitaan näkemään yhdellä kertaa enemmän ja paremmin. Täten pitkäkin sana voidaan tajuta yhdellä silmäyksellä, jopa useitakin sanoja. Lukija voi jopa harjaantua siihen, että hänen ei tarvitse liikuttaa silmiään rivin alusta loppuun edestakaisin, vaan yksi silmäys kunkin rivin kohdalle riittää ja katsetta siirretään vain ylhäältä alas!

ON RAKENNETTAVA MUISTIJÄRJESTELMÄ

Kolmas pikaluvun päämäärä on oppimisen tehostaminen, opiskelutekniikan opettaminen. Tähän ei kuulu ohjeiden antaminen siitä, mihin vuorokauden aikaan tai millaisessa asennossa luetaan — maaten vai istuen — vaan lähinnä se, miten lukemisprosessia syvennetään. Paljon auttaa se, jos lukija määrittelee itselleen tarkat tavoitteet ja aikataulun. Tehokas on esim. n.s. kolmivaiheinen luenta, jossa ensin hankitaan asiasta yleiskuva, sitten luodaan kuva esityksen rungosta ja sitten mennään yksityiskohtiin.

Neljäs päämäärä, muistin harjoittaminen, ei varsinaisesti kuulu nopeaan lukemiseen, mutta osatavoitteeksi voidaan kyllä katsoa sekin että luettava jää mahdollisimman hyvin mieleen. Tässä esim. auttaa muistijärjestelmien rakentelu.

OLETTEKO "KUULEVA" VAI "NÄKEVÄ" LUKIJA?

On erilaisia lukutapoja. Näistä n.s. motorinen lukija pääsee heikoimpiin tuloksiin — hänen äänielimensä seurailevat lukemistoimintaa. Auditiivinen lukija taas "kuulee" jokaisen lukemansa sanan. Nopein on visuaalinen lukija, joka kykenee näkemään sanaryhmät ja lausekokonaisuudet.

Sellainen suomalainen, joka yleensä lukee paljon, voi normaalitapauksissa päästä noin 175 sanaan minuutissa. Melko lyhyellä harjoituksella hän voi kohottaa nopeutensa kaksinkertaiseksi, ja suhteellisen vähälläkin harjoituksella voi tulos olla jopa 3-4-kertainen. — TV.

— Vahinko ei huuva tullessaan, se huutaa ollessaan.

— Inkerin Tyrö.

— Lempeys tuo kunniaa, ankaruus häpeää.

— Mong-Dsi.

Vapauden 50-v. juhla Torontossa lk. 29 päivänä

Toronto. — Täällä oikein humina käy kun valmistetaan ohjelmanumeroita siihen suureen konserttiin mikä on tämän lokakuun 29 päivänä Don haalilla. Kaikki jo tietävätkin että se on Vapaus lehtemme 50-vuotisjuhla, ja mielihyvällä ja kunnioituksella olemme mukana juhlimassa tätä puolivuosisatajuhlaa.

Sama komitea joka huolehti mahtavasta Suurjuhlastamme on aisoissa tälläkin kertaa. Siksipä on odotettavissakin jotain suurenmoista. Kuoro harjoittelee ahkeraan laulujaan, samoin "Mixtet". Ja jos ajattelitte, että lapset olivat hyviä Suurjuhlilla, niin teidän pitäisi nähdä heidät nyt. Tytöillä on uusi voimistelu-ohjelma ja paljon muuta arvokasta ohjelmaa on tulossa.

Siis nähdään lokakuun 29 pnä Don haalilla, tilaisuus alkaa kello 4 ip. — Elsie J.

Intia hyväksyy ydinsulkusopimuksen

Sofia. — Intia noudattaa johdonmukaisesti rauhanomaisen rinnakkainolon politiikkaa ja kannattaa kaikkien kiistakysymysten ratkaisemista neuvotteluteitse, sanoi Intian pääministeri Indira Gandhi Sofiassa järjestetyssä lehdistötilaisuudessa. Pääministeri Indira Gandhi totesi Bulgarian saavuttaneen huomattavaa edistystä sosialismin rakennustyössä ja tähdensi Intian pyrkivän lujittamaan ja kehittämään kaikenpuolisia suhteitaan Bulgariaan.

Indira Gandhi kertoi Intian pyrkivän vilpittömästi parantamaan suhteitaan Pakistaniin ja hyväksyi Pakistanin ja Neuvostoliiton hiljattain Tashkentissa antaman yhteisen julkilausuman.

Kysymykseen Intian suhtautumisesta Vietnamin kriisiin pääministeri Indira Ghandi vastasi, että USAn on otettava ensimmäinen askel Vietnamin ongelman ratkaisemiseksi ja tämä askel on Vietnamin demokraattisen tasavallan pommitusten lopettaminen.

Pääministeri Indira Gandhi ilmoitti Intian kannattavan ajatusta yleisestä aseistariisunnasta ja olevan valmis solmimaan ydinsulkusopimuksen.

Maailman suurin protonikiihdytin käynnistetty NLssa

Maailman suurin protonikiihdytin on käynnistetty Serpuhovin suurenergiafysiikan laitoksella Moskovan lähellä. Kiihdyttimen käyttöprotonisäde on 70,000 miljoonaa volttia.

Suomi antoi 50,000 dollaria Kyproksen rauhan turvaamiseksi

New York. — Suomi on päättänyt myöntää 50,000 dollaria YK:n Kyproksessa olevien rauhanjoukkojen aiheuttamien kustannusten kattamiseen, ilmoitettiin maanantaina.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA

HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing COMPANY LIMITED

P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

ANNIKKI SANKARI:

SYYSKUUSSA

290 SIVUA — HINTA SID. $4.50

Annikki Sankarin romaanissa seurataan yhden illan, yön ja päivän tapahtumia. Vuorotellen äitiä ja tytärtä. Eevan tyhjään lauantaihin purkautuu kokonainen kokemuksien sarja. Hän tapaa miehen, josta on jo luullut luopuneensa. Hän antaa periksi ystävättärensä houkutuksille ja lähtee ravintolaan. Lujat päätökset murenevat toinen toisensa jälkeen, ilta ja yö jatkuvat pitkään. Aamutunneilla alkaa toisenlainen kierros. Tyttöä etsimässä. Ullamaijan koulutovereiden kotien ovilla hänelle vain puistellaan päätä. Tyttöä ei ole näkynyt.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juonialnes ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

KOKOUSKUTSU

WORKERS' CO-OP OF NEW ONTARIO LIMITEDIN

PUOLIVUOSIKOKOUS

pidetään

Ukrainalaisten haalilla, South Porcupine, Ont.

Keskiviikkona, marraskuun 1 pnä kello 7 illalla

Kokouksessa käsitellään liikkeen sääntömääräiset asiat sekä mahdolliset uudet esitykset.

Liikkeen puolesta vapaa kahvitarjoilu kokouksen osanottajille. Osallistukaa kokoukseen, sitä pyytää — JOHTOKUNTA.

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittava romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat halrahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

HALLDOR KILJAN LAXNESS:

SALKA VALKA

395 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Viheliäinen kalastajakylä tunturien katveessa. Miten sellaisessa paikassa eletään? Ja kuinka kuollaan? Mitkä ilot ja surut elänevät noiden himmeiden öljytuijujen ympärillä? — Nyt tämä kylä tunnetaan kaikkialla, samoin nuori tyttö Salka Valka, joka ankeissa oloissa kasvaa rakkauteen, sankaruuteen, kohtaloonsa.

Kaikki on suurta tässä teoksessa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

MUISTILISTA

Sävel kuoron harjoitukset Finnish haalilla, keskiviikkona, kello 7.30 illalla. Uudet ja entiset laulajat tervetulleita.

Muistilasta

Naistenkerhon kokous Finnish haalilla tiistaina, lokakuun 24. pnä klo 7.30. Kaikki tervetulleita.

Vapauden Kultavuoden juhlat pidetään Finnish haalilla marraskuun 5 pnä alkaen kello 2 i.p. Kaikkunatteria ja valittua ohjelmaa. Tervetuloa.

Vapaus 50-vuotisjuhlaa järjestävän komitean kokous on Finnish haalilla, keskiviikkona, lokakuun 25 pnä kello 7. ill.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

KOLMEN NUKKUMAHUONEEN apartmentti vuokrattavana. Lisätietoja saa soittamalla 674-5605. (19-21-24)

HALUAA VUOKRATA

SUOMALAINEN VANHEMPI NAINEN haluaa vuokrata kaksi huonetta keittiömahdollisuudella. Vastaukset puhelin 673-8264. (24-26-28)

HALUTAAN VUOKRATA

NUORIPARI ETSII ASUNTOA jossa on huone ja keittiö. Vastaukset "Ei lapsia", Box 69, Sudbury, Ont.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture & Appliances
KARL. A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8. R. R. 3. Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Vapauden kultavuoden juhla Sudburyssa

Kaikkien lehtemme lukijoiden tietoon on kai jo tullutkin tämä arvokas syntymäpäiväjuhla joka järjestetään Finnish haalille 5 pnä marraskuuta kello 2 ip. Silloin täyttää Vapaus 50 vuotta joten tähän erikoistilaisuuteen kannattaa jokaisen saapua läheltä ja kaukaa.

Tämän juhlan toimeenpanosta huolehtii monihenkinen komitea ja he varmaankin tulevat tekemään parhaansa tilaisuuden onnistumiseksi.

Kello 2 ip. alkaa päivällinen mikä tarjoillaan alhaalla salissa ja aterian jälkeen voi istua paikoillaan ja seurata hyvää ohjelmaa joka on syntymäpäiväjuhlaan sopivaa. Liput maksavat vain 2 dollaria aikuisille ja 1 dollari lapsille. Siis 5 pnä nähdään Finnish haalilla. — E.

Kuorolaiset huom!

Kaikkia kuorolaisia pyydetään saapumaan harjoituksiin tänä keskiviikkona. Kuorolaisia on pyydetty laulamaan Senior Citizens Concertissa torstaina, joten on kaikkien kuorolaisten läsnäolo välttämätön keskiviikon harjoituksissa.

Kuorolainen.

Stipendeja opiskelijoille

Falconbridge kaivosyhtiön työläistensä opiskeleville lapsille myöntämien stipendien yhteissumma lukuvuodelle 1967—68 on $15,400 ollen jokainen arvoltaan $4,000 neljän vuoden ajalle. Se on kuitenkin vuosittain uusittava edellyttäen tyydyttävän akateemisen tason.

Opintorahan onnellisista voittajista on neljä ensikertaista, joista kolme Sudburyn alueelta ja yksi Torontosta.

Sudburylaisten joukossa on yksi suomalainen, Mauri Myllykangas. Hän on aloittanut opiskelun Kingstonin yliopiston kemiallisissa tiedekunnassa.

Jim Cormack pormestariksi?

Kontrolleri Jim Cormack on perjantaina ilmoittanut, että heidän aikomuksensa on pyrkiä pormestarin ehdokkaaksi joulukuussa pidettäviä kunnallisvaaleja silmälläpitäen.

Jim Cormack on 61-vuotias ja ollut 14 vuotta kaupungin valtuustossa.

Yleinen käsitys on, että nykyinen pormestari Grace Hartman ja entinen pormestari Joe Fabbro tunnustelevat mahdollisuutta päästä pormestarin istuimelle.

Pormestari Hartman sanoi, että hän ei vielä ole valmis ilmoittamaan suunnitelmiaan. Fabbro ei myöskään ole ollut halukas vastaamaan kysymyksiin asian johdosta.

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

IKKUNOITA, OVIA, 'PICNIC'-PÖYTIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTOMIA IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä raamit — kootaan liiman kanssa. Varastossa vahvoja "PICNIC"-PÖYTIÄ.
VALMISTAMME IKKUNAN JA OVEN RAAMEJA
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
303 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren 'hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Helsingin voimistelijatytöt saapuvat

Kaksitoista sievää ja siroa tyttöä käsittävä Helsingin Yliopiston Voimistelulaitoksen edustusjoukkue saapuu kaupunkiimme tänä viikonloppuna. He esiintyvät yliopistomme uudessa urheilurakennuksessa sunnuntaina 29 päivänä tätä kuuta ja antavat puolitoista tuntia kestävän ohjelman, joka alkaa kello 2 iltapäivällä. Opetusneuvos Elna Kopponen on Suomen tunnetuimpia voimisteluopettajia ja hän on valmentanut joukkueen tätä Pohjois-Amerikan kiertuetta varten, joka sai alkunsa Mr. Väinö Hooverin ystävällisestä kutsusta saapua juhlistamaan San Franciscossa vietettävää Suomen itsenäisyyden 50 vuotisjuhlaa.

Voin sanoa teille hyvät sudburylaiset, että nyt meillä on tilaisuus nähdä maailman parasta naisvoimistelua. Senpä vuoksi alkää laskeko tätä tilaisuutta sivu suun, vaan varmistautukaamme jo nyt, että pääsemme nauttimaan tyttöjen suurenmoisista esityksistä. Joukkueen säestäjänä toimii voimistelunopettaja Marja Tarasti ja ryhmän apulaisjohtajina saapuvat mukana myös Mrs. Liisa Sysimetsä ja Miss Siiri Kekkonen, joka on Suomen tasavallan presidentin sisar.

Meidät järjestäjät oli kutsuttu tämän kuun 18 päivänä tutustumaan tähän yliopistomme upeaan urheilutaloon ja katsomaan paikkoja, jossa tytöt tulevat esiintymään ja kyllä on ilo voimistella sellaisella lattialla. Istuimet ovat seinällä ja lisää tuoleja sopii, jos tarvitaan ja kaikilla on hyvä näkyvyys. Tulkaapa kaikki tutustumaan tämän urheilutaloon, joka on ainoa laatuaan paikkakunnallamme.

Pääsylippuja tähän suurenmoiseen voimistelujuhlaan on myytävänä Scandinavian, Food kaupassa, Vapaus-lehden kirjakauppassa, Ritarilla, Sampo haalilla, Suomiranta haalilla ja järjestäjillä Mrs. Piirosella ja Mrs. Westerlundilla. Pääsylippuja myydään myös ovelta ja maksavat ne $1.50 aikuisilta ja koululaisilta $1.00.

—K.W.

Chas. Lewis kuoli perjantaina

Sudburyn Memorial sairaalassa kuoli lokakuun 20 pnä pitkäaikaisen sairauden murtamana Sudburyn seudulla 63 vuotta asunut Charles Edward Lewis 69 ikävuodellaan.

Hän oli syntynyt Watham Stowssa Englannissa ja solminut avioliiton Siviä Hännisen kanssa Copper Cliffissä vuonna 1945.

Vainajaa suremaan jäi vaimonsa Siviä, yksi tytär mrs. Robert (Lorna) Langdon Fairbanksillä, neljä siskoa, mrs. James (Eva) Graham, mrs. Thos. (Ida) Bradley molemmat Copper Cliffissa, mrs. Dorohty Bennett Livelyssa ja mrs. W. E. (Viola) Lemke Vancouverissa.

Hautaustilaisuus oli Lougheedin hautaustoimiston kappelissa maanantaina 23 pnä lokakuuta klo 11 ap. ja laskettiin vainaja haudanlepoon Park Lawn hautausmaahan.

Canadassa tuomittiin USAn sota Vietnamia vastaan

(Jatkoa sivulta 1)

omat äänenlaajentajansa ja ensimmäisenä puhujana esiintynyt mr. Douglas joka tuomitsi Yhdysvaltain sekaantumisen Vietnamin sotaan sekä Canadan Yhdysvalloille antaman avun.

Mielenosoittajat lauloivat kansan- ja protestilauluja ja huutelivat kuorossa. Johnson assassin, Johnson assassin. Johnson assassin (Johnson murhaaja).

Vaikka kourallinen "vasta-mielenosoittajia" yritti häiritä niitä, sekä mielenosoitus että kulkue oli rauhallinen.

Halifaxin mielenosoituksessa, mihin osallistui myös pormestari Allen O'Brien, oli 300 osanottajaa.

Ammattiyhdistysosastojen, kirkkojen ja opiskelijaryhmien yhteisesti järjestämään Vietnamin sotaa vastustavaan mielenosoituskulkueeseen osallistui Vancouverissa 1,500 rauhanpuolustajaa marssien mailin matkan kaupungintalolta Vancouverin oikeustalolle.

British Columbian yliopiston yksi professori, tri Norman Epstein, sanoi edellisenä päivänä pidetyssä kokouksessa, missä oli 2,000 osanottajaa, että canadalaisten pitäisi kieltäytyä työskentelemästä tehtaissa missä valmistetaan sotatarvikkeita Vietnamissa käytettäväksi.

Samantapaisia mielenosoituksia oli Waterloossa, Port Arthurissa ja useissa muissakin canadalaiskaupungeissa.

— Ei tavaraa ettei kymmänäs vuares tarvitte.

— Porvoon pitäjä.

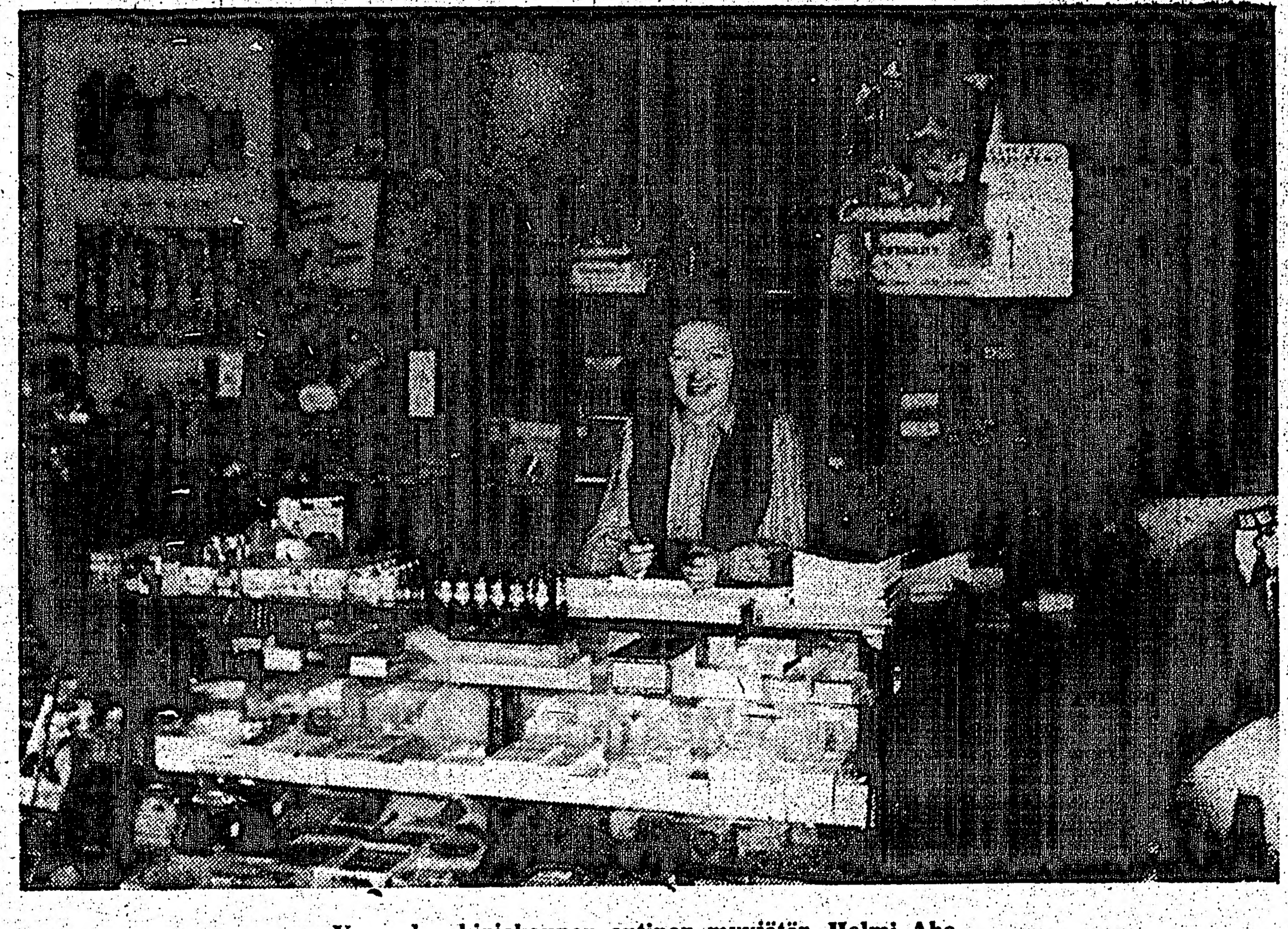

Vapauden kirjakaupan entinen myyjätär, Helmi Aho.

VASTAISKUJA POHJOIS- JA ETELÄ-VIETNAMISSA

Jokainen amerikkalaisten maahantunkeutujien uusi toimenpide sotatoimien laajentamiseksi Vietnamissa saa seurauksena väistämättömät vastatoimenpiteet. Niin pohjoisessa kuin etelässäkin maahantunkeutujat kohtaavat yhä lujempaa vastarintaa. He joutuvat maksamaan pahoista töistään kalliin hinnan. Pohjois-Vietnamissa alasammuttujen amerikkalaiskoneiden lukumäärä on jo yli 2,000.

Etelä-Vietnamissa Yhdysvaltoja vastassa on nyt kokonaan toisenlainen vastustaja kuin ennen, tavattoman paljon lukuisampi, voimakkaampi ja taitavampi. Vapautusarmeijan miesvahvuus on amerikkalaisten lehtien kertoman mukaan kasvanut tammikuusta 1965 olleesta 120,000:sta miehestä nykyiseen 297,000:een. Vietnamilaisilla vapautusjoukoilla oli aikaisemmin aseinaan vain vanhanmallisia kiväärejä, mutta nyt kertovat amerikkalaiset lehdet, että heidän käytössään on monenlaisia jalkaväen automaattiaseita, tulenheittimiä, raskaita kranaatinheittimiä, rakettiammuksia ja tykistöä. Uutistoimisto UPI tiedottaa, että 152 mm tykit tulittavat amerikkalaisten asemia pitkin demilitarisoitua vyöhykettä. 122:n mm raketteja, jotka pystyvät osumaan maaliin jopa 5 mailin (noin 9 km) säteellä, on ilmestynyt myös etelään Saigonin alueelle. New York Timesin kertoman mukaan vapautusarmeijan sotilaat "käyttävät tykistöä, kranaatinheittimiä ja raketteja erittäin asiantuntevasti ja siirtävät ne nopeasti asemista toisiin . . ."

Vapautusarmeijan miesvahvuuden lisääntyminen, aseistuksen parantuminen ja sotataidon kohoaminen on antanut sille mahdollisuuden suorittaa entistä tiheämmin hyökkäyksiä vastustajan asemiin. Se saartaa nyt tosiasiassa kaikkia tärkeimpiä tukikohtia Etelä-Vietnamissa ja uhkaa niitä jatkuvasti tuhoisilla iskuilla.

Amerikkalaisjoukot ovat kärsineet suuria tappioita myös välittömissä yhteenotoissa vapautusarmeijan joukkojen kanssa. Syyskuun alkupäivinä suorat taistelukosketukset uusiutuivat jälleen jonkin aikaa kestäneen hiljaisemman kauden jälkeen. Kiivaimmat kahakat sattuivat lähellä demilitarisoitua vyöhykettä. Danangista etelään ja Mekong-joen suistossa. Eräässä syyskuun 4. ja 5. päivänä Da Nangin eteläpuolella käydyssä kaksi vuorokautta jatkuneessa taistelussa amerikkalaiset menettivät 114 merijalkaväen sotilasta kaatuneena ja 283 haavoittuneina, kaksi helikopteria alasammuttuina ja vaurioituneina. Amerikkalaisten upseerien kertoman mukaan vietnamilaiset olivat tässä taistelussa ylläpitäneet kiivaampaa tulitusta kuin mitä he olivat kohdanneet milloinkaan aikaisemmin.

Ottamatta huomioon tapiotaan Washingtonin sodanjohtajat kuitenkin laajentavat Vietnamin demokraattisen tasavallan pommituksia. Virallisten amerikkalaisten tietojen mukaan USAn ilmavoimat suorittavat yhteensä 30,000 taistelulentoa kuukaudessa ja niistä kohdistetaan Etelä-Vietnamiin 17,000 ja Pohjois-Vietnamiin 13,000. Hanoi, Haiphong, Namdinh, Vin, Thainguen ja muut Pohjois-Vietnamin kaupungit sekä kymmenet kastelukanavat ovat joutuneet tänä vuonna röyhkeiden pommitusten kohteeksi.

Pentagon salaa tappioidensa suuruuden. Mutta näiden pienennettyjenkin virallisten tietojen mukaan Yhdysvallat on menettänyt Vietnamin sodassa jo 90,000 sotilasta ja upseeria kaatuneina ja haavoittuneina sekä 2,650 lentokonetta ja helikopteria. Ja ilmeisesti tappiolukut lähitulevaisuudessa lisääntyvät, sillä maahantunkeutujat joutuvat käymään yhä raskaampia ja sitkeämpiä taisteluita vapautusrintaman voimien kanssa. — APN)

KIITOS

Kaunis kiitos yllätyksestä jonka järjestitte minulle syntymäpäiväni muistoksi.

Kiitos illan emännille heidän vaivoistaan.

Kiitos lahjoista ja kaikesta

Teitä kaikkia ystävyydellä muistaen,

Oiva Westerback
R. R. 1 Copper Cliff, Ont.

KUOLLUT

Chas. Edward Lewis

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa, perjantaiaamuna lokakuun 20 pnä, oiien 69 ikävuodellaan.

Suremaan lähinnä jäi hänen vaimonsa Siviä (o.s. Hänninen), 71 Balsam St. Copper Cliff, Ont., tytärensä mrs. Robert (Lorna) Langdon, Fairbanks, Ont., neljä siskoa, mrs. James (Eva) Graham, Copper Cliff, Ont., mr. Thos (Ida) Bradley, Copper Cliff, Ont., mrs. Dorothy Bennett, Lively, Ont. ja mrs. W. E. (Viola) Lemke, Vancouver, B. C.

Hautajaiset toimitettiin Lougheedin hautaustoimistosta, maanantaina, lokakuun 23 pnä, Park Lawn hautausmaahan.

Kalat vedenpuhdistajina

Höyryvoimalaitosten jäähdytystarkoituksessa toimivien vesistöjen kasvaessa umpeen sähkövoiman tuotanto vähenee, vesikasvit tunkeutuvat koneisiin ja voivat vahingoittaa niitä. Vesikasvien torjuntaan käytetään vedenalaisia niittokoneita, kemikaalioita yms., mutta tulokset ovat olleet heikkoja.

Asiantuntijat kiinnostuivat vesieläinten käyttömahdollisuuksista vesien puhdistajina, sillä esimerkiksi Itä-Aasian talonpojat kasvattavat kasvilammikoissa ruohonsyöjäkalaa tilapiaa, jonka he päästävät sitten riisiviljelyksille. Tämä kala on erinomainen vesien puhdistaja, mutta tarvitsee kutua varten 27—30 ast. lämpöisen veden mikä tekee kalan käytön Neuvostoliiton vesissä vaikeaksi.

Kalatalouslaitoksen työntekijöiden suoritettua kalan sopeutuvuuskokeita kävi ilmi, että Pohjois-Vietnamista saadut kalat viihtyvät ja lisääntyvät Neuvostoliiton eteläosien vesistöissä.

Finnish haalin järjestöväen syystoimintaohjelma

MARRASKUU:

Vapauden 50-vuotisjuhla marraskuun 5 pnä.
Näytelmä seuran bingo marraskuun 9 pnä.
Osaston päivälliset marraskuun 19 pnä.
Osaston bingo marraskuun 23 p.
Filmi-ilta marraskuun 26 pnä.

JOULUKUU:

Näytelmä joulukuun 3 pnä.
Lastenkomitean bingo joulukuun 7 pnä.
Suomen itsenäistymisen 50-vuotisjuhla joulukuun 10 pnä.
Lasten joulujuhla joulukuun 17 pnä.

Toimikuntien yhteisen kokouksen toivomus on, että eri toimikunnat huomioivat osalleen tulleet tilaisuudet ja ryhtyvät niitä hyvissä ajoin järjestämään.

Russellin tribunaali marraskuussa Tanskaan

Pariisi. — (Reuter) — Englantilaisen filosofin Bertrand Russellin aloitteesta syntynyt kansainvälinen "tuomioistuin", tutkii väitteitä amerikkalaisten Vietnamissa tekemistä sotarikoksista, ilmoitti tiistaina pitävänsä seuraavan eli toisen istuntonsa Kööpenhaminassa marraskuussa. Tribunaali piti ensimmäisen istuntonsa toukokuussa Tukholmassa, kun Ranskan hallitus oli kieltänyt sitä kokoontumasta Pariisissa.

Muuan tribunaalin edustaja sanoi, että Ranskan viranomaiset ovat jälleen kieltäneet tutkimuksellisen kokoontumisen Pariisissa. "Valamiehistön" puheenjohtajana toimii ranskalainen kirjailija ja filosofi Jean-Paul Sartre ja siihen kuuluvat myös jugoslavialainen lakimies Vladimir Dedijer ja amerikkalainen "mustan vallan" kansalaisoikeustaistelija Stokely Carmichael, kertoi edustaja.

Tribunaalin puheenjohtaja sanoi, että istuntoon odotetaan tulevan myös Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman (FNL) ja Pohjois-Vietnamin edustajia. Tanskan hallitus ei ole ilmaissut vastustavansa ehdottomasti Kööpenhaminan istuntoa, joka pidetään 20. 11. —1. 12., hän lisäsi.

Montrealin katuliikennetyöläiset määrättiin työhön

Montreal. — Muutaman tunnin kuluttua sen jälkeen kun Quebecin lainlaatijakunta hyväksyi hallituksen ehdottaman lakiehdotuksen Montrealin liikennetyöläisten lakon murtamiseksi, ryhtyivät kaupungin bussi- ja maanalaisten junien ajurit työhön. Näin loppui 6,000 liikennetyöläisen noin kuukauden kestänyt lakko.

Lainlaatijakunnan hyväksymässä laissa määrätään nämä työläiset palaamaan työhön 48 unnin kuluessa. Viranomaisten arviointien mukaan täyden katuliikenteen järjestäminen vaatii vuorokauden ajan.

Hyväksytty laki määrää $25.00—$100.00 sakon päivässä kullekin työläiselle mikä ei palaa työhön määräaikaan mennessä.

Union johtajat, jotka eivät tule takaisin työhön, voidaan tämän lain mukaan tuomita $5,000—$50,000 sakkoon ja korkeintaan vuodeksi vankilaan. Hallituksen lakkovastainen lakiehdotus hyväksyttiin lauantaina kello 3 iltapäivällä äänin 54—46.

Laki määrää myös pakollisen neuvottelun jatkumisen 15 päivän ajaksi sen jälkeen kun työläiset palaavat työhön.

"Me uskomme unionismiin", sanoi Quebecin pääministeri Daniel Johnson, "mutta niin kauan kuin meillä on jotakin sanottavaa asiasta, unionismi pysyy unionismina, eikä tule milloinkaan ottamaan hallituksen paikkaa."

Työläiset ja heidän johtajansa ovat esittäneet voimakkaita protesteja tämän "takaisin työhön" määräyksen johdosta.

Tilatkaa Vapaus!

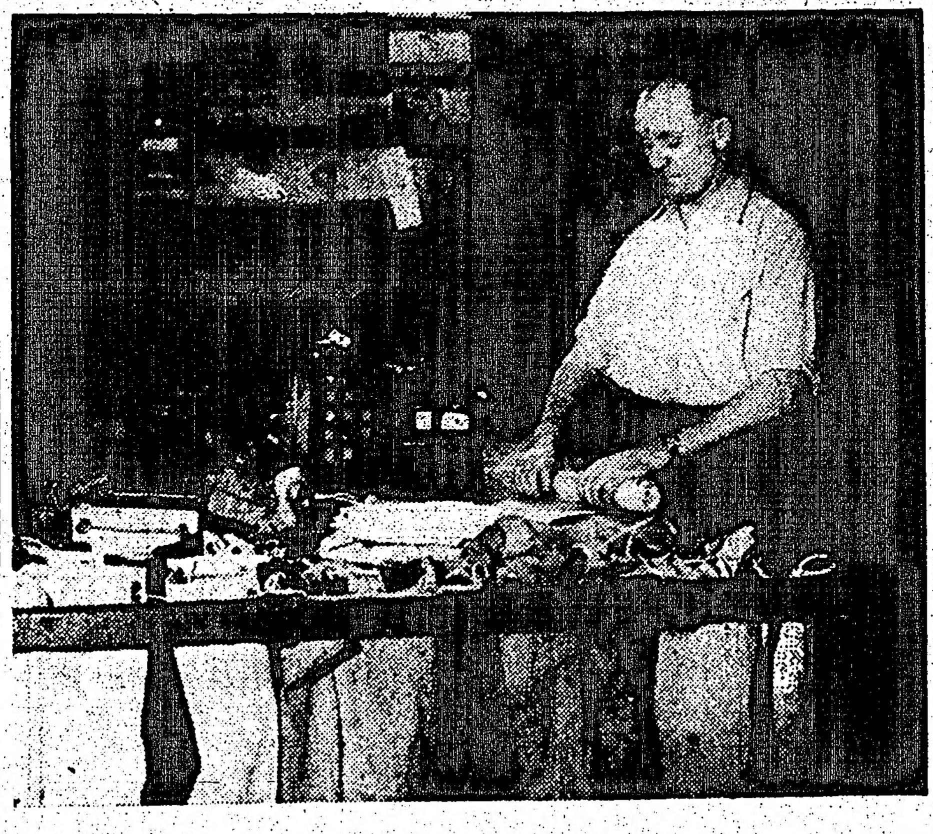

Vapauden entinen talonmies ja postittaja Vic Hurnasti postituspöydän ääressä.

"FINNGYMNASTS"
HELSINGIN YLIOPISTON VOIMISTELULAITOKSEN
NAISTEN EDUSTUSJOUKKUEEN
VOIMISTELUNÄYTÖS
LAURENTIAN UNIVERSITY OF SUDBURY
Athletic Building
SUNNUNTAINA, LOKAKUUN 29 PNÄ KELLO 2 IP.
Sisäänpääsy $1.50 — Koululaiset $1.00
Tervetuloa!

Kaipauksella ilmoitan, että puolisoni, isä ja isoisä

FRANK MÄKI

nukkui kuolon uneen Timminsin St. Mary's sairaalassa lokakuun 8 pnä 1967. Hän oli syntynyt Honkajoella, Suomessa, helmikuun 28 pnä 1892. Puolisoani kanssani jäi kaipaamaan yksi tytär, mrs. E. (Viola) Lamminen, Schumacher, Ont. ja yksi lastenlapsi John Lamminen, sekä kaksi siskoa, mrs. A. Mattson, Toronto, Ont. ja mrs. E. Junell, Chicago, U.S.A., yksi veli Arvo Koivumäki, Chicago, U.S.A. ja tuttavapiiri täällä Canadassa.

Vainaja saatettiin viimeiseen lepoon lokakuun 11 pnä Tisdalen protentanttiseen hautausmaahan.

Kun tie on vaivalloinen ja
askel väsynyt,
ei silloin vastaan sano, ei tietä
jatkaa ano,
kun kuuluu: laske sauvasi ja
lepää nyt.

Vaimosi MARTTA.

Kun suru suurin hälventyy,
jää vain kaunis kaipuu.
Jokainen aina vuorollaan
luonnon helmaan vaipuu.

Nuku rauhassa, pappa!

Tyttäresi VIOLA.

Niin hiljaa suru astui
pieneen sydämeeni,
Ikävästä silmät kastuu,
isoisää kaivatessa.

JOHN.

KIITOS

Kiitos kantajille viime palveluksesta Frankille ja kaikille jotka tavalla tai toisella auttoivat meitä raskaan surumme hetkellä. Kiitos emännille kahvitarjoilun järjestämisestä. Kiitos osanottokorteista, lahjoituksista Syöpäyhdistykselle, muistojen kukista ja kukkalähetyksistä. Kiitos pastori Korllalle.

Kiittäen,

MARTTA MÄKI, VIOLA JA JOHN
Schumacher Ontario